

První Mojžíšova

¹ Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. ² Země pak byla neslišená a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami. ³ I řekl Bůh: Buď světlo! I bylo světlo. ⁴ A viděl Bůh světlo, že bylo dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy. ⁵ A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první. ⁶ Řekl také Bůh: Buď obloha u prostřed vod, a děl vody od vod! ⁷ I uěnil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak. ⁸ I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý. ⁹ Řekl také Bůh: Shromážděte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se místo suché! A stalo se tak. ¹⁰ I nazval Bůh místo suché země, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že to bylo dobré. ¹¹ Potom řekl Bůh: Zploď zemi trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak. ¹² Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podle pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž bylo símě jeho, podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré. ¹³ I byl večer a bylo jitro, den třetí. ¹⁴ Opět řekl Bůh: Buďte světla na obloze nebeské, aby oddílovala den od noci, a byla na znamení a rozměření časů, dnů a let. ¹⁵ A aby svítila na obloze nebeské, a osvětlovala zemi. A stalo se tak. ¹⁶ I uěnil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; též i hvězdy. ¹⁷ A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvětlovala zemi; ¹⁸ A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddílovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že to bylo

dobré. ¹⁹ I byl veèer a bylo jitro, den ètvrtý. ²⁰ Øekl ješti Bùh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a ²¹ I stvoøil Bùh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo kòidla mající, podlé pokolení jeho. A vidil Bùh, že to bylo dobré. ²² I požeňnal jim Bùh, øka: Ploítež se a množte se, a naplòte vody moøské; též ptactvo a^t se rozmnožuje na zemi! ²³ I byl veèer a bylo jitro, den pátý. ²⁴ Øekl též Bùh: Vydej zemi duši živou, jednu každou podlé pokolení jejího, hovada a zemìplazy, i zvìø zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak. ²⁵ I uèinil Bùh zvìø zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zemìplaz podlé pokolení jeho. A vidil Bùh, že bylo dobré. ²⁶ Øekl opìt Bùh: Uèiòme èlovìka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a a^t panují nad rybami moøskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vši zemí, i nad všelikým zemìplazem hýbajícím se na zemi. ²⁷ I stvoøil Bùh èlovìka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvoøil jej, muže a ženu stvoøil je. ²⁸ A požeňnal jim Bùh, a øekl jim Bùh: Ploítež se a rozmnožujte se, a naplòte zemi, a podmaòte ji, a panujte nad rybami moøskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živoèichem hýbajícím se na zemi. ²⁹ Øekl ješti Bùh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající sími, kteráž jest na tváøi vši zemì, a všeliké stromoví, (na nimž jest ovoce stromu), nesoucí sími; to bude vám za pokrm. ³⁰ Všechnim pak živoèichùm zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v èemž jest duše živá, všelikou bylinu zelenou dal jsem ku pokrmu. I stalo se tak. ³¹ A vidil Bùh vše, což uèinil, a aj, bylo velmi dobré. I byl veèer a bylo jitro, den šestý.

2

¹ A tak dokonána jsou nebesa a země, i všechno vojsko jejich. ² A dokonat Bůh dne sedmého dílo své, kteréz dílal; a odpoèinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréz byl dílal. ³ I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpoèinul Bůh ode všeho díla svého, kteréz byl stvoøil, aby uèinìno bylo. ⁴ Ti⁺ jsou rodové nebes a země, (když stvoøena jsou v den, v němž uèinil Hospodin Bůh zemi i nebe), ⁵ I každé chrastiny polní, døíve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který èlovìk, ješto by dílal zemi. ⁶ A aniž pára vystupovala z země, aby svlažovala všechnen svrcek země. ⁷ I uèinil Hospodin Bůh èlovìka z prachu země, a vdechl v chøípi jeho dchnutí života, i byl èlovìk v duši živou. ⁸ Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam èlovìka, jehož byl uèinil. ⁹ A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohlední libý, a ovoce k jídlu chutné; též strom života u prostøed ráje, i strom vìdiní dobrého a zlého. ¹⁰ (A øeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dílila se, a byla ve ètyøi hlavní øeky. ¹¹ Jméno jedné Píson, ta obchází všechnu zemi Hevilah, kdež jest zlato. ¹² A zlato země té jest výborné; tam jest i bdelium, a kámen onychin. ¹³ Jméno pak druhé øeky Gihon, ta obchází všechnu zemi Chus. ¹⁴ A jméno øeky tøetí Hiddekel, kteráž teèe k východní stranì Assyrské země. A øeka ètvrtá jest Eufrates). ¹⁵ Pojav tedy Hospodin Bůh èlovìka, postavil jej v ráji v zemi Eden, aby jej dílal a ostøíhal ho. ¹⁶ I zapovìdìl Hospodin Bůh èlovìku, øka: Z každého stromu rajského svobodnì jísti budeš; ¹⁷ Ale z stromu vìdiní dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z nìho jedl, smrtí umøeš. ¹⁸ Øekl byl také Hospodin Bůh: Není dobré èlovìku býti samotnému; uèiním jemu pomoc, kteráž by

pøi nìm byla. ¹⁹ (Nebo když byl uèinil Hospodin Bùh z zemi všelikou zviø polní, i všechno ptactvo nebeské, pøivedl je k Adamovi, aby pohledil na ni, jaké by jméno kterému dáti mìl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla. ²⁰ I dal Adam jména všem hovědùm, i ptactvu nebeskému, a všeliké zviøi polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by pøi nìm byla.) ²¹ Protož uvedl Hospodin Bùh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyòal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tìlem. ²² A z toho žebra, kteréž vyòal z Adama, vzdìlal Hospodin Bùh ženu, a pøivedl ji k Adamovi. ²³ I øekl Adam: Teï tato jest kost z kostí mých a tìlo z tìla mého; tato slouti bude mužatka, nebo z muže vzata jest. ²⁴ Z té pøíèiny opustí muž otce svého i matku svou, a pøidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tìlo. ²⁵ Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestydìli se.

3

¹ Had pak byl nejchytøejší ze všech živoèichù polních, kteréž byl uèinil Hospodin Bùh. A ten øekl ženì: Tak-liž jest, že vám Bùh øekl: Nebudete jísti z každého stromu rajského? ² I øekla žena hadu: Ovoce stromù rajských jíme; ³ Ale o ovoci stromu, kterýž jest u prostøed ráje, øekl Bùh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemøeli. ⁴ I øekl had ženì: Nikoli nezemøete smrtí! ⁵ Ale ví Bùh, že v kterýkoli den z niho jísti budete, otevrou se oèi vaše; a budete jako bohové, vidouce dobré i zlé. ⁶ Viduci tedy žena, že dobrý jest strom k jídlu i pøíjemný oèima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a on jedl. ⁷ Tedy otevøíny jsou oèi obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali lístí fíkového a nadìlali sobì vìníkù. ⁸ A v tom uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji

k vùtru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho pøed tváøí Hospodina Boha, u prostøed stromoví rajského. ⁹ I povolal Hospodin Bùh Adama, a øekl jemu: Kdež jsi? ¹⁰ Kterýžto øekl: Hlas tvùj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se. ¹¹ I øekl Bùh: Kdož' oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z nihož' jsem jísti zapovìdìl? ¹² I øekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, aby byla se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem. ¹³ I øekl Hospodin Bùh ženì: Což jsi to uèinila? I øekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem. ¹⁴ Tedy øekl Hospodin Bùh hadu: Že jsi to uèinil, zloøeèný budeš nade všeccka hovada a nade všeccky živoèichy polní; po bøiše svém plaziti se budeš, a prach žráti budeš po všeccky dny života svého. ¹⁵ Nad to, nepøátelství položíme mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem její; ono potøe tobì hlavu, a ty potøeš jemu patu. ¹⁶ Ženì pak øekl: Velice rozmnožíme bolesti tvé a poèínání tvá, s bolestí roditi budeš dìti, a pod mocí muže tvého bude žádost tvá, a on panovati bude nad tebou. ¹⁷ Adamovi také øekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýž' jsem zapovìdìl, øka: Nebudeš jísti z niho; zloøeèná zemì pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všeccky dny života svého. ¹⁸ Trní a bodláèí tobì ploditi bude, i budeš jísti byliny polní. ¹⁹ V potu tváøi své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátíš do zemì, ponìvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátíš. ²⁰ Dal pak byl Adam jméno ženì své Eva, proto že ona byla máti všech živých. ²¹ I zdìlal Hospodin Bùh Adamovi a ženì jeho odìv kožený, a pøiodìl je. ²² Tedy øekl Hospodin Bùh: Aj, èlovìk uèinìn jest jako jeden z nás, vùda dobré i zlé; proèež nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na vùky, vyžeòme jej. ²³ I

vypustil jej Hospodin Bùh z zahrady Eden, aby dìlal zemi, z níž vzat byl. ²⁴ A tak vyhnal èlovìka a osadil zahradu Eden cherubíny k východní stranì s meèem plamenným blýskajícím se, aby ostøíhali cesty k stromu života.

4

¹ Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto poèavši, porodila Kaina a øekla: Obdržela jsem muže na Hospodinu. ² A opìt porodila bratra jeho Abele. I byl Abel pastýø ovcí, a Kain byl oráè. ³ Po mnohých pak dnech stalo se, že obìtoval Kain z úrody zemské obìt Hospodinu. ⁴ Ano i Abel také obìtoval z prvorozených vící stáda svého, a z tuku jejich. I vzhlédl Hospodin na Abele a na obìt jeho. ⁵ Na Kaina pak a na obìt jeho nevzhlédl. Protož rozlítil se Kain náramní, a opadla tváø jeho. ⁶ I øekl Hospodin Kainovi: Proè jsi se tak rozpálil hnìvem? A proè jest opadla tváø tvá? ⁷ Zdaliž nebudeš pøíjemný, budeš-li dobøe èiniti? Pakli nebudeš dobøe èiniti, høích ve dveøích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty panovati budeš nad ním. ⁸ I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil jej. ⁹ I øekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpovìdl: Nevím. Zdaliž jsem já strážným bratra svého? ¹⁰ I øekl Bùh: Co jsi uèinil? Hlas krve bratra tvého volá ke mnì z zemì. ¹¹ Protož nyní zloøeèný budeš i od té zemì, kteráž otevøela ústa svá, aby pøijala krev bratra tvého z ruky tvé. ¹² Když budeš dìlati zemi, nebude více vydávati moci své tobì; tulákem a bìhounem budeš na zemi. ¹³ I øekl Kain Hospodinu: Vìtší^t jest nepravost má, než aby mi odpuština býti mohla. ¹⁴ Aj, vyháníš mne dnes z zemì této, a pøed tváøí tvou skrývati se budu, a budu tulákem a bìhounem na zemi. I pøijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne. ¹⁵ I øekl mu Hospodin: Zajisté

kdo by koli zabil Kaina, nad tím sedmnásobnì mštinò bude. Proèež vložil Hospodin znamení naKaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli nalezl. ¹⁶ Tedy odšed Kain od tváøi Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní stranì naproti Eden. ¹⁷ Poznal pak Kain ženu svou, kterážto poèala a porodila Enocha. I stavìl mìsto, a nazval jméno mìsta toho jménem syna svého Enoch. ¹⁸ I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha. ¹⁹ Vzal sobì pak Lámech dvì ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla. ²⁰ I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec pøebývajících v staních a stádo pasoucích. ²¹ A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajcích na harfu a nástroje hudebné. ²² A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl øemeslník všelikého díla od mìdi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma. ²³ I øekl Lámech ženám svým, Adì a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouchejte øeèi mé, že jsem zabil muže k ránì své a mládence k zsinalosti své. ²⁴ Jestliže¹ sedmnásobnì pomštinò bude pro Kaina, tedy pro Lámecha sedmdesátekrát sedmkrát. ²⁵ Poznal pak ještì Adam ženu svou, i porodila syna a nazvala jméno jeho Set; nebo øekla: Dal mi Bùh jiné símì místo Abele, kteréhož zabil Kain. ²⁶ Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž zaèalo se vzývání jména Hospodinova.

5

¹ Tato jest kniha rodù Adamových. V ten den, v kterémž stvoøil Bùh èlovìka, ku podobenství Božímu uèinil ho. ² Muže a ženu stvoøil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v ten den, když stvoøeni jsou. ³ Byl pak Adam ve stu a tøidcìti letech, když zplodil syna ku podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set. ⁴ I bylo

dnù Adamových po zplození Seta osm set let, a plodil syny a dcery. ⁵ A tak bylo všech dnù Adamových, v kterýchž byl živ, devìt set a tøidceti let, i umøel. ⁶ Set pak byl ve stu a pìti letech, když zplodil Enosa. ⁷ A po zplození Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery. ⁸ I bylo všech dnù Setových devìt set a dvanácte let, i umøel. ⁹ Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil Kainana. ¹⁰ A po zplození Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery. ¹¹ I bylo všech dnù Enosových devìt set a pìt let, i umøel. ¹² Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele. ¹³ A po zplození Mahalaleele živ byl Kainan osm set a ètyøidceti let, a plodil syny a dcery. ¹⁴ I bylo všech dnù Kainanových devìt set a deset let, i umøel. ¹⁵ Mahalaleel pak byl v šedesáti a pìti letech, když zplodil Járeda. ¹⁶ A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel osm set a tøidceti let, a plodil syny a dcery. ¹⁷ I bylo všech dnù Mahalaleelových osm set devadesáte a pìt let, i umøel. ¹⁸ Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil Enocha. ¹⁹ A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery. ²⁰ I bylo všech dnù Járedových devìt set šedesáte a dvì létì, i umøel. ²¹ Enoch pak byl v šedesáti a pìti letech, když zplodil Matuzaléma. ²² A chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tøi sta let, a plodil syny a dcery. ²³ I bylo všech dnù Enochových tøi sta šedesáte a pìt let. ²⁴ A chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více vidín; nebo vzal ho Bùh. ²⁵ Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha. ²⁶ A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáte a dvì létì, a plodil syny a dcery. ²⁷ I bylo všech dnù Matuzalémových devìt set šedesáte a devìt let, i umøel. ²⁸ Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna, ²⁹ Jehož jméno nazval Noé, øka: Tento nám odpoèinutí zpùsobí

od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž máme s zemí, jížto zloøeèil Hospodin. ³⁰ A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pìt set devadesáte a pìt let, a plodil syny a dcery. ³¹ I bylo všech dnù Lámechových sedm set sedmdesáte a sedm let, i umøel. ³² A když byl Noé v pìti stech letech, zplodil Sema, Chama a Jáfeta.

6

¹ Stalo se pak, když se poèali množiti lidé na zemi, a dcery se jim zrodily, ² Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobì ženy ze všech, kteréž oblíbovali. ³ Proèež øekl Hospodin: Nebude se nesnaditi duch můj s èlovìkem na vìky, proto že také tìlo jest, a bude dnù jeho sto a dvadcti let. ⁴ Obrové pak byli na zemi v tìch dnech; ano i potom, když vcházeli synové Boží k dcerám lidským, ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteøíž zdávna byli, muži na slovo vzatí. ⁵ Ale když vidìl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken èas, ⁶ Litoval Hospodin, že uèinil èlovìka na zemi, a bolest mìl v srdci svém. ⁷ Tedy øekl Hospodin: Vyhladím z zemì èlovìka, kteréhož jsem stvoøil, od èlovìka až do hovada, až do zemìplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je uèinil. ⁸ Ale Noé našel milost pøed Hospodinem. ⁹ Tito jsou pøíbìhové Noé: Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého vìku, s Bohem ustavièni chodil Noé. ¹⁰ (Zplodil pak Noé tìi syny: Sema, Chama a Jáfeta.) ¹¹ Ale zemì byla porušena pøed Bohem, a naplnìna byla zemì nepravostí. ¹² Vidìl tedy Bùh zemì, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tìlo cestu svou na zemi. ¹³ Protož øekl Bùh k Noé: Konec všelikého tìla pøichází pøede mne, nebo naplnìna jest zemì nepravostí od nich; z té pøìèiny, hle, jíž zkazím je s zemí. ¹⁴ Uèiò sobì koráb

z dříví gofer; pøíhrady zdlíš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klím. ¹⁵ A na tento způsob udílíš jej: Třetí set loktů bude dlouhost toho korábu, padesát loktů širokost jeho a třicet loktů vysokost jeho. ¹⁶ Okno udílíš v korábu, a svrchkem na loket vysokým zavěš jej; dvě také korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodní, druhé i třetí zdlíš v něm. ¹⁷ Já pak, aj, já uvedu potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře. ¹⁸ S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou. ¹⁹ A ze všech živočichů všelikého těla, po dvě z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou. ²⁰ Z ptactva podle pokolení jeho, a z hověd podle pokolení jejich, ze všelikého také zemiplazu podle pokolení jeho, po dvě z každého vejdou k tobě, aby živi zůstali. ²¹ Ty pak nabež s sebou všeliké potraviny, kteráž se jísti může, a shromažď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu. ²² I učinil Noé podle všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil.

7

¹ Potom řekl Hospodin k Noé: Vjdiž ty i všechna čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto. ² Ze všech hověd čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samice jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samce a samice jeho. ³ Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samice, aby živé zachováno bylo s tebou na vši zemi. ⁴ Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřicet dní a čtyřicet nocí; a vyhladím se svrchku zemi všelikou podstatu, kterouž jsem učinil. ⁵ Tedy učinil Noé všechno tak, jakž mu přikázal Hospodin. ⁶ (Byl pak Noé v šesti letech, když ta potopa přišla na zemi.) ⁷ A protože

pøišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synù jeho s ním k korábu, pro vody potopy. ⁸ Z hovad také èistých i z hovad neèistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi, ⁹ Po dvém vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bùh Noé. ¹⁰ Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy pøišly na zemi. ¹¹ Léta šestistého vùku Noé, druhého mìsíce, sedmnáctého dne téhož mìsíce, v ten den protrženy jsou všechny studnice propasti veliké, a prùduchové nebeští otevøeni jsou. ¹² I byl pøíval na zemi ètyøidceti dní a ètyøidceti nocí. ¹³ Toho dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tøi ženy synù jeho s ním do korábu. ¹⁴ Oni i všeliký živoèich podlé pokolení svého, i všeliké hovado podlé pokolení svého, a všeliký zemìplaz, kterýž se hýbe na zemi, podlé pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všecko, což kòidla má, ¹⁵ Vešli k Noé do korábu, po dvém ze všelikého tìla, v nìmž byl duch života. ¹⁶ A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého tìla vešli, tak jakž byl pøikázal jemu Bùh, a zavøel Hospodin po nìm. ¹⁷ A když byla potopa za ètyøidceti dnù na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od zemi. ¹⁸ Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i zplýval koráb na vodách. ¹⁹ A tak náramnì rozmohly se vody nad zemí, že pøikryty jsou všechny hory nejvyšší, kteréž byly pode vším nebem. ²⁰ Patnácte loktù zvýší rozmohly se vody, když pøikryty jsou hory. ²¹ I umøelo všeliké tìlo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hovad a živoèichù, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého èlovìka. ²² Všecko, což mìlo dýchání ducha života v chòípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomøelo. ²³ A tak vyhladil Bùh všelikou podstatu, kteráž byla na tvøi zemì, od èlovìka až do hovada, až do zemìplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest,

pravím, z země; a zůstal toliko Noé, a kteříž s ním byli v korábu. ²⁴ I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů.

8

¹ Rozpomenul se pak Bůh na Noé, i všechny živoèichy a všechna hovada, kteráž byla s ním v korábu; proèež uvedl Bůh vítr na zemi, i zastavily se vody. ² A zavøíny jsou studnice propasti i prùduchové nebeští, a zastaven jest pøíval s nebe. ³ I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech, ⁴ Tak že odpoèinul koráb sedmého mìsíce, v sedmnáctý den toho mìsíce na horách Ararat. ⁵ Když pak vody odcházelý a opadaly až do desátého mìsíce, prvního dne téhož desátého mìsíce ukázali se vrchové hor. ⁶ I stalo se po ètyøidcítí dnech, otevøev Noé okno v korábu, kterýž byl udílal, ⁷ Vypustil krkavce. Kterýžto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi. ⁸ Potom vypustil holubici od sebe, aby vídil, již-li by opadly vody se svrchku země. ⁹ Kterážto když nenašla, kde by odpoèinula noha její, navrátila se k nìmu do korábu; nebo vody byly po vší zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobì do korábu. ¹⁰ A pøeèkal ještě sedm dní jiných, a opìt vypustil holubici z korábu. ¹¹ I pøiletìla k nìmu holubice k veèerou, a aj, list olivový utržený v ústech její. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země. ¹² I èkal ještě sedm dní jiných, a opìt vypustil holubici, kterážto nevrátila se k nìmu více. ¹³ I stalo se šestistého prvního léta, v první den mìsíce prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé pøikrytí korábu a uzøel, ano již oschl svrchek země. ¹⁴ Druhého pak mìsíce, v dvadcátý sedmý den téhož mìsíce oschla země. ¹⁵ I mluvil Bůh k Noé, øka: ¹⁶ Vyjdi z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synù tvých s tebou. ¹⁷ Všecky živoèichy, kteříž jsou s tebou ze všelikého tìla, tak z ptactva jako z hovad a všelikého

zemìplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyveì s sebou; a[†] se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a množí se na zemi. ¹⁸ I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synù jeho s ním; ¹⁹ Každý živoèich, každý zemìplaza všecko ptactvo, všecko, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu. ²⁰ Tedy vzdìlal Noé oltáø Hospodinu, a vzav ze všech hovad èistých i ze všeho ptactva èistého, obìtoval zápaly na tom oltáøi. ²¹ I zachutnal Hospodin vůni tu pøíjemnou, a øekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zloøeèiti zemi pro èlovìka, proto že myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítì všeho, což živo jest, jako jsem uèinil. ²² Nýbrž dokavadž zemì trvati bude, setí a žeò, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepøestanou.

9

¹ Tedy požehnal Bùh Noé i synùm jeho a øekl jim: Ploítež se a rozmnožujte se, a naplòte zemi. ² Strach váš a hrùza vaše buì na všeliký živoèich zemì, a na všecko ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všecky ryby moøské v ruce vaše dány jsou. ³ Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm; jako i bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko. ⁴ A však masa s duší jeho, kteráž jest krev jeho, nebudete jísti. ⁵ A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky èlovìka, ano i z ruky každého bratra jeho budu vyhledávati duše èlovìka. ⁶ Kdo by koli vylil krev èlovìka, skrze èlovìka vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému uèinil Bùh èlovìka. ⁷ Vy pak ploíte a množte se; v hojnosti se rozploíte na zemi, a rozmnožení buíte na ní. ⁸ I mluvil Bùh k Noé a synùm jeho s ním, øka: ⁹ Já zajisté vcházím v smlouvu svou s vámi, i s semenem vašim po vás, ¹⁰ A se všelikou duší živou, kteráž jest s

vámi, z ptactva, z hovad a ze všech živoèichù zemských, kteøíž jsou s vámi, ode všech, kteøíž vyšli z korábu, až do všelikého živoèicha zemského. ¹¹ Protož utvrzují smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení zemi. ¹² I øekl Bùh: Toto[†] bude znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž jest s vámi, po všechny vky. ¹³ Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí. ¹⁴ A bude[†], když uvedu mraèný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku, ¹⁵ že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž jest mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopì, aby zahladily všeliké tělo. ¹⁶ Nebo když bude duha ta na oblaku, popatøím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu vñenou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž jest na zemi. ¹⁷ I øekl Bùh k Noé: To[†] jest znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž jest na zemi. ¹⁸ Byli pak synové Noé, kteøíž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánùv. ¹⁹ Ti tøi jsou synové Noé, a ti se rozprostøeli po vší zemi. ²⁰ Noé pak obíraje se s zemí, zaèal dìlati vinice. ²¹ A pije víno, opil se, a obnažil se u prostøed stanu svého. ²² Vidìl pak Cham, otec Kanánùv, hanbu otce svého, a povìdìl obìma bratøím svým vni. ²³ Tedy vzali Sem a Jáfet odìv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváøi pak jich byly odvráceny, a hanby otce svého nevidili. ²⁴ Procítiv pak Noé po svém vínì, zvidìl, co mu uèinil syn jeho mladší. ²⁵ I øekl: Zloøeèný Kanán, služebník služebníkù bude bratøím svým. ²⁶ Øekl také: Požehnaný Hospodin, Bùh Semùv, a buì Kanán služebníkem jejich. ²⁷ Rozšiøiž Bùh milostivì Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buì

Kanán služebníkem jejich. ²⁸ Živ pak byl Noé po potopì tøi sta a padesáte let. ²⁹ A tak bylo všech dnù Noé devìt set a padesáte let; i umøel jest.

10

¹ Tito jsou pak rodové synù Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se tito synové zrodili po potopì. ² Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras. ³ Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma. ⁴ Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim. ⁵ Od tìch rozdìleni jsou ostrovové národù po krajinách jejich, každý podlé jazyku svého, vedlé èeledi své, v národech svých. ⁶ Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán. ⁷ A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan. ⁸ Zplodil také Chus Nimroda; on[†] jest poèal býti mocným na zemi. ⁹ To byl silný lovec pøed Hospodinem; protož se øíká: Jako Nimrod silný lovec pøed Hospodinem. ¹⁰ Poèátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a Chalne, v zemi Sinear. ¹¹ Z zemi té vyšel do Assur, kdežto vystavìl Ninive, a Rohobot mìsto, a Chále, ¹² A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; to[†] jest mìsto veliké. ¹³ Mizraim pak zplodil Ludim a Anamim, a Laabim, a Neftuim, ¹⁴ A Fetruzim, a Chasluim, (odkudž pošli Filistinští) a Kafturim. ¹⁵ Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het, ¹⁶ A Jebuzea, a Amorea, a Gergezea, ¹⁷ A Hevea, a Aracea, a Sinea, ¹⁸ A Aradia, a Samarea, a Amatea; a potom odtud rozprostøely se èeledi Kananejských. ¹⁹ A bylo pomezí Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a odtud když jdeš k Sodomì a Gomoøe, a Adama a Seboim až do Lázy. ²⁰ Ti jsou synové Chamovi po èeledech svých, vedlé jazykù svých, po krajinách svých, v národech svých. ²¹ Semovi také,

otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou synové. ²² A tito jsou synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram. ²³ Synové pak Aramovi: Hus, a Hul, a Geter, a Mas. ²⁴ Potom Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera. ²⁵ Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan. ²⁶ Jektan pak zplodil Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a Járe, ²⁷ A Adoráma, a Uzala, a Dikla, ²⁸ A Obale, a Abimahele, a Sebai, ²⁹ A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi. ³⁰ A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Sefar hoře na východ slunce. ³¹ Ti[†] jsou synové Semovi po řečedech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých. ³² Ty jsou řečedi synů Noé po rodech svých, v národech svých; a od těch rozdělili se národové na země po potopě.

11

¹ Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné. ² I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydlili tam. ³ A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a země lepkou místo vápna. ⁴ Nebo řekli: Nuže, vystavíme sobě místo a věž, jejíž by vrch dosahal k nebi; a tak uědme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vši zemi. ⁵ Sstoupil pak Hospodin, aby viděl to místo a věž, kterouž stavili synové lidští. ⁶ A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechních těchto, a to[†] jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dlati. ⁷ Protož sstupme a změníme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl. ⁸ A tak rozptýlil je Hospodin odtud po vši zemi; i přestali staviti místa toho. ⁹ Protož nazváno jest jméno jeho Babel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vši země; a odtud rozptýlil je Hospodin

1 Mojžíšova 11:10 17 1 Mojžíšova 11:32

po vší zemi. ¹⁰ Tito⁴ jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopì. ¹¹ A byl živ Sem po zplození Arfaxada pìt set let; a plodil syny a dcery. ¹² Arfaxad pak živ byl pìt a tøidceti let, a zplodil Sále. ¹³ A po zplození Sále živ byl Arfaxad ètyøi sta a tøi léta; a plodil syny a dcery. ¹⁴ Sále také živ byl tøidceti let, a zplodil Hebera. ¹⁵ A živ byl Sále po zplození Hebera ètyøi sta a tøi léta; a plodil syny a dcery. ¹⁶ Živ pak byl Heber ètyøi a tøidceti let, a zplodil Pelega. ¹⁷ A živ byl Heber po zplození Pelega ètyøi sta a tøidceti let; a plodil syny a dcery. ¹⁸ Peleg pak živ byl tøidceti let, a zplodil Réhu. ¹⁹ A živ byl Peleg po zplození Réhu dvì stì a devìt let; a plodil syny a dcery. ²⁰ Réhu také živ byl tøidceti a dvì létì, a zplodil Sáruga. ²¹ A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvì stì a sedm let; a plodil syny a dcery. ²² Živ pak byl Sárug tøidceti let, a zplodil Náchora. ²³ A byl živ Sárug po zplození Náchora dvì stì let; a plodil syny a dcery. ²⁴ Náchor pak živ byl dvadceti a devìt let, a zplodil Táre. ²⁵ A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery. ²⁶ Živ pak byl Táre sedmdesácte let, a zplodil Abrama, Náchora a Hárana. ²⁷ Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Hárana pak zplodil Lota. ²⁸ Umøel pak Hárana prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, totiž v Ur Kaldejských. ²⁹ I spojímali sobì ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy Melcha, dcera Háranova, kterýž byl otec Melchy a Jeschy. ³⁰ Byla pak Sarai neplodná, a nemìla dítě. ³¹ I vzal Táre Abrama syna svého, a Lota syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do zemi Kananejské, a pøišli až do Cháran, a bydlili tam. ³² A byli dnové Táre dvì stì a pìt let; i umøel Táre v

Cháran.

12

¹ Nebo byl øekl Hospodin Abramovi: Vyjdi z zemì své a z pøíbuznosti své, i z domu otce svého do zemì, kterouž ukáží tobì. ² A uèiním ti v národ veliký, a požehnám tobì, a zvelebím jméno tvé, a budeš požehnaní. ³ Požehnám také dobroøeèícím tobì, a zloøeèícím tobì zloøeèiti budu; ano požehnány budou v tobì všechny èeledi zemì. ⁴ I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. (Byl pak Abram v sedmdesáti pìti letech, když vyšel z Cháran.) ⁵ A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všecko zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do zemì Kananejské, až i pøišli do ní. ⁶ I prošel Abram tu zemí až k místu Sichem, to jest až k rovinì More. A tehdáž Kananejští byli v zemì. ⁷ I ukázal se Hospodin Abramovi a øekl: Semeni tvému dám zemì tuto. Tedy vzdìlal tu oltáø Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu. ⁸ A odtud podal se k hoøe, kteráž leží na východ od Bethel, kdežto rozbil stan svůj, tak že mu Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdìlal tam oltáø Hospodinu, a vzýval jméno Hospodinovo. ⁹ Potom hnul se Abram dále, a odebral se odtud ku poledni. ¹⁰ Byl pak hlad v té zemì; protož sstoupil Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký byl hlad v té zemì. ¹¹ I stalo se, že když pøicházel blízko k Egyptu, øekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásné tváøi. ¹² A stane se, že když ti uzòí Egyptští, øeknou: To jest manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají. ¹³ Prav medle, že jsi sestra má, aby mi dobøe bylo pøèinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe. ¹⁴ I stalo se, když všel Abram do Egypta, vidili Egyptští ženu, že krásná byla náramnì. ¹⁵ A vidouce ji knížata Faraonova,

schválili ji pøed ním; i vzata jest žena do domu Faraonova. ¹⁶ Kterýžto i Abramovi dobøe uèinil pro ni; a mìl ovce a voly a osly, i služebníky a dìvky, též oslice a velbloudy. ¹⁷ Ale Hospodin trápil Faraona ranami velikými, i dùm jeho, pro Sarai manželku Abramovu. ¹⁸ Protož povolal Farao Abrama a øekl: Cos mi to uèinil? Proèežs mi neoznámil, že ona manželka tvá jest? ¹⁹ Proè jsi øekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobì za ženu. Protož nyní, tei máš manželku svou, vezmi a jdi. ²⁰ I poruèil o nìm Farao mužùm, a propustili ho, i manželku jeho i všecko, což mìl.

13

¹ Vstoupil tedy Abram z Egypta on i žena jeho i všecko, což mìl, a Lot s ním, ku poledni. ² (Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na støíbro i na zlato.) ³ A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu tomu, kdež prvé byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai, ⁴ K místu oltáøe, kterýž tam byl prvé vzdílal, kdežto vzýval Abram jméno Hospodinovo. ⁵ Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, mìl ovce a voly i stany. ⁶ A nemohla jim zemì postaèovati, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydliti. ⁷ Odkudž vznikla nesnáze mezi pastýøi stáda Abramova a mezi pastýøi stáda Lotova; nebo Kananejší a Ferezejší tehdáž bydlili v zemi té. ⁸ Øekl tedy Abram k Lotovi: Nechž^t, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou, a mezi pastýøi mými a pastýøi tvými, ponìvadž muži bratøi jsme. ⁹ Zdaliž není pøed tebou všecka zemì? Oddìl se, prosím, ode mne. Pùjdeš-li na levo, já na pravo se držeti budu; pakli pùjdeš na pravo, na levo se držeti budu. ¹⁰ Pozdvih tedy Lot oèi svých, spatøil všecku rovinu vùkol Jordánu, kteráž pøed tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všecka až k Ségor svlažována byla, jako zahrada Hospodinova, a jako zemì Egyptská. ¹¹ I zvolil sobì Lot

všecku rovinu Jordánskou, a bral se k východu; a tak oddílili se jeden od druhého. ¹² Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot pøebýval v místech té roviny, podav stanù až k Sodomì. ¹³ Lidé pak Sodomští byli zlí, a høšníci pøed Hospodinem velicí. ¹⁴ I øekl Hospodin Abramovi, když se oddílil od niho Lot: Pozdvihni nyní oèi svých, a pohleì z místa, na nìmž jsi, na pùlnoci a na poledne, i na východ a na západ. ¹⁵ Nebo všecku zemi, kterouž vidíš, tobì dám a semeni tvému až na vìky. ¹⁶ A rozmnožím sími tvé jako prach zemì; nebo jestliže kdo bude moci sèsti prach zemì, tedy i sími tvé seèteno bude. ¹⁷ Vstað, projdi tu zemi na dýl i na šíø její; nebo tobì ji dám. ¹⁸ Tedy Abram hnuv se s stanem, pøišel a bydlil v rovinách Mamre, kteréž jsou pøi Hebronu, kdežto vzdílal oltáø Hospodinu.

14

¹ Stalo se pak ve dnech těch, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal král Goimský, ² Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Senábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to jest Ségorskému. ³ Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest již moøe solné. ⁴ Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, tøináctého pak léta zprotivili se. ⁵ Protož léta ètrnáctého pøitáhl Chedorlaomer a králové, kteøíž byli s ním, a pobili Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských, ⁶ A Horejské na hoøe jich Seir, až k rovinì Fáran, kteráž leží nad pouští. ⁷ A vracejíce se, pøitáhli k En Misfat, kteráž již jest Kádes, a pohubili všecku krajinu Amalechitského, také i Amorejského, bydlícího v Hasesontamar. ⁸ Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský,

a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim, ⁹ Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti. ¹⁰ (V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.) I utíkající král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory. ¹¹ A pobravše všechno zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potraviny jich, odtáhli. ¹² Vzali také Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě. ¹³ Pěšiel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi Hebrejskému, kterýž tehdy bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem. ¹⁴ Uslyšev tedy Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobných k boji a v domě svém zrozených služebníků čtyř sta a osmnácte, a honil je až k Dan. ¹⁵ A odděliv se, přepadl na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stihal je až k Chobah, kteréž leží na levo Damašku. ¹⁶ I odjal zase všechno zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid. ¹⁷ Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteří byli s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské. ¹⁸ Melchisedech také král Sálem, vynesl chléb a víno; a ten byl kněz Boha silného nejvyššího. ¹⁹ I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí; ²⁰ A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu Abram desátky ze všech věcí. ²¹ Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě. ²² I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí, ²³ Že nevezmu od niti až do ošeménka obuvi ze všech věcí,

kteříž jsou tvé, abys neøekl: Já jsem obohatil Abrama, ²⁴ Kromì toliko toho, což snìdli bojovníci, a dílu mužù, kteøíž se mnou šli, totiž Aner, Eškol a Mamre; oni nechať vezmou díl svùj.

15

¹ Když pak ty více pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidinì, økující: Neboj se, Abrame; já budu pavéza tvá, a odplata tvá velmi veliká. ² Jemužto øekl Abram: Panovníèe Hospodine, což mi dáš, ponìvadž já scházím bez dìtí, a ten, jemuž zanechám domu svého, bude Damašský Eliezer? ³ Øekl ješti Abram: Aj, mnì jsi nedal semene; a aj, schovanec můj bude mým dìdicem. ⁴ A aj, slovo Hospodinovo k nìmu, økující: Nebudeť ten dìdicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dìdicem tvým bude. ⁵ I vyvedl jej ven a øekl: Vzhlédniž nyní k nebi, a seèti hvìzdy, budeš-li je však moci seèsti? Øekl mu ješti: Tak bude símì tvé. ⁶ I uviøil Hospodinu, a poèteno mu to za spravedlnost. ⁷ (Nebo byl øekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem ti vyvedl z Ur Kaldejských, aťbych dal zemi tuto k dìdiènému vládaøství. ⁸ I øekl: Panovníèe Hospodine, po èem poznám, že ji dìdièni obdržím? ⁹ I odpovìdìl jemu: Vezmi mnì jalovici tøíletou, a kozu tøíletou, a skopce tøíletého, hrdlièku také a holoubátko. ¹⁰ Kterýžto vzav ty všechny více, zroztínal je na poly, a rozložil na dvě strany, jednu polovici proti druhé; ptákù pak nezroztínal. ¹¹ Ptáci pak sedali na ta mrtvá tìla, a Abram je shánìl. ¹² I stalo se, když slunce zapadalo, že døímota tížká pøipadla na Abrama; a aj, hrùza a tma veliká obklìila jej). ¹³ Øekl tedy Bùh Abramovi: To zajisté vùz, že pohostinu bude símì tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápiti je budou za ètyøi sta let. ¹⁴ Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdou s velikým zbožím. ¹⁵ Ty pak

pùjdeš k otcùm svým v pokoji; a pohøben budeš v starosti dobré. ¹⁶ A ètvrté pokolení sem se navrátí; neb⁴ ješti není doplnìna nepravost Amorejských. ¹⁷ I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, ukázala se pec koušící se, a pochodnì ohnivá, kteráž šla mezi díly tìmi. ¹⁸ V ten den uèinil Hospodin smlouvu s Abramem, øka: Semeni tvému dám zemi tuto, od øeky Egyptské až do øeky té veliké, øeky Eufraten: ¹⁹ Cinejské, Cenezejské, Cethmonské, ²⁰ A Hetejské, Ferezejské, a Refaimské, ²¹ Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

16

¹ Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a mìla dìvku Egyptskou, jménem Agar. ² I øekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavøel život mùj, abych nerodila; vejdi, prosím, k dìvce mé, zda bych aspoð z ní mohla mítì syny. I povolil Abram øeèi Sarai. ³ Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou dìvku svou, po desíti letech, jakž bydliti poèal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu. ⁴ I všel k Agar, kterážto poèala. Viduci pak ona, že poèala, zlehèila sobì paní svou. ⁵ I øekla Sarai Abramovi: Køivdou mou tys vinen; já jsem dala dìvku svou v lùno tvé, kterážto viduci, že poèala, zlehèila mne sobì. Sudiž Hospodin mezi mnou a mezi tebou. ⁶ I øekl Abram k Sarai: Aj, dìvka tvá v moci tvé; uèiò s ní, což^t se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní. ⁷ Našel ji pak andìl Hospodinùv u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest pøi cestì Sur. ⁸ A øekl: Agar, dìvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béøeš? I øekla: Od tváøi Sarai paní své já utíkám. ⁹ Tedy øekl jí andìl Hospodinùv: Navra^t se ku paní své, a pokø se pod ruku její. ¹⁰ Opìt øekl andìl Hospodinùv: Velice rozmnožím sími tvé, aniž bude moci seèteno býti pro množství. ¹¹ Potom

také øekl andil Hospodinùv: Aj, ty jsi tìhotná, a tudíž porodiš syna, a nazèveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé. ¹² Bude^t pak lýtý èlovìk; ruce jeho proti všem, a ruce všech proti nìmu; a pøed tváøí všech bratøí svých bydliti bude. ¹³ I nazvala Agar jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bùh vidinì; nebo øekla: Zdalìž teì také nevidím po tom, kterýž mne vidìl? ¹⁴ Protož nazvala studnici tu studnicí Živého vidoucího mne. Aj, ta jest mezi Kádes a Barad. ¹⁵ Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael. ¹⁶ Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

17

¹ Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a øekl jemu: Já jsem Bùh silný všemohoucí; chodiž ustaviènì pøede mnou a budiž dokonalým. ² A uèiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tì náramnì velmi. ³ Padl pak Abram na tváø svou; i mluvil Bùh s ním, øka: ⁴ Já^t jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národù mnohých. ⁵ Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem mnohých národù uèinìl jsem tì. ⁶ A uèiním, abys se rozplodil náramnì velmi, a rozšíøím tì v národy; i králové z tebe vyjdou. ⁷ Utvrdím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobì, po rodech jejich, za smlouvu vìnou, totiž abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobì. ⁸ Nadto dám tobì i semeni tvému po tobì zemi, v nížto obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vládaøství vìnému; a budu jejich Bohem. ⁹ Øekl ješti Bùh Abrahamovi: Ty pak ostøíhati budeš smlouvy mé, ty i símì tvé po tobì, po rodech svých. ¹⁰ Tato^t jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po

tobì, kteréž ostòihati budete: Aby obøezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského. ¹¹ Obøežete pak tìlo hanby své; a to bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi. ¹² Každý tedy pohlaví mužského osmého dne obøezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stòbro, z kterých by koli cizozemcù byl, jenž není z semene tvého. ¹³ Koneènì a' jest obøezán narozený v domì tvém, i koupený za peníze tvé; a bude⁺ smlouva má na tìle vašem za smlouvu vìènou. ¹⁴ Neobøezaný pak pacholík, kterýž by neobøezal tìla neobòízky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; nebo smlouvu mou zrušil. ¹⁵ Øekl také Bùh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš øíkati Sarai, ale Sára bude jméno její. ¹⁶ Nebo požehnám jí a dám⁺ z ní syna; požehnám⁺ jí, a bude v národy; králové národù z ní vyjdou. ¹⁷ Tedy padl Abraham na tváø svou, a zasmáv se, øekl v srdci svém: Zdali stoletému narodí se syn? A zdali Sára v devadesáti letech porodí? ¹⁸ I øekl Abraham Bohu: Ó by⁺ jen Izmael živ byl pøed tebou! ¹⁹ Jemužto øekl Bùh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobì syna, a nazveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu vìènou, i s semenem jeho po nìm. ²⁰ Také o Izmaele uslyšel jsem tì; a aj, požehnám jemu, a uèiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramnì velmi; dvanáctero knížat zplodí, a rozšíøím jej v národ veliký. ²¹ Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhož⁺ porodí Sára po roce, pøi tomto èasu. ²² A když dokonal Bùh øeè svou s ním, vstoupil od Abrahama. ²³ Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všechny zrozené v domì svém, i všechny koupené za stòbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obøezal tìlo neobòízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bùh mluvil. ²⁴ A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obøezáno bylo tìlo neobòízky jeho.

²⁵ Izmael pak syn jeho byl v toinácti letech, když obøezáno bylo tìlo neobøízky jeho. ²⁶ Jednoho a téhož dne obøezání jsou, Abraham a Izmael syn jeho. ²⁷ I všickni domácí jeho, doma zrození i za støíbro od cizozemce koupení, obøezání jsou s ním.

18

¹ Ukázal se pak jemu Hospodin v rovinì Mamre; a on sedìl u dveøí stanu, když veliké horko na den bylo. ² A když pozdvihl oèí svých, vidìl, a aj, tøi muži stáli naproti nìmu. Kterézto jakž uzøel, bižel jim vstøíc ode dveøí stanu, a sklonil se až k zemi. ³ A øekl: Pane mùj, jestliže jsem nyní našel milost pøed oèima tvýma, prosím, nepomíjej služebníka svého. ⁴ Pøineseno bude trochu vody, a umyjete nohy své, a odpoèinete pod stromem. ⁵ Zatím pøinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom pùjdete, ponìvadž mimo služebníka svého jdete. I øekli: Tak uèiò, jakž jsi mluvil. ⁶ Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáøe, a øekl: Spíšni tøi míry mouky bìlné zadìlej, a navec podpopelných chlebù. ⁷ Abraham pak bižel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil pøipraviti je. ⁸ Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž pøipravil, položil pøed ni; sám pak stál pøi nich pod stromem, i jedli. ⁹ Øekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpovìdìl: Teì v stanu. ¹⁰ A øekl: Jistotni se navrátím k tobì vedlé èasu života, a aj, syna mítì bude Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveøí stanu, kteréž byly za ním. ¹¹ Abraham pak i Sára byli staøí a sešlého vùku, a pøestal byl Sáøe bìh ženský. ¹² I smála se Sára sama v sobì, økuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještì i pán mùj se sstaral. ¹³ Tedy øekl Hospodin Abrahamovi: Proè jest se smála Sára, økuci: Zdaliž opravdu ještì roditi budu, a já se

sstarala? ¹⁴ Zdaliž co skrytého bude pøed Hospodinem? K èasu urèitému navrátím se k tobì vedle èasu života, a Sára bude mítì syna. ¹⁵ Zapøela pak Sára a øekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I øekl Hospodin: Není tak, ale smála jsi se. ¹⁶ Tedy vstavše odtud muži ti, obrátìli se k Sodomì; Abraham pak šel s nimi, aby je provodil. ¹⁷ A øekl Hospodin: Zdali já zatajím pøed Abrahamem, což dìlati budu? ¹⁸ Ponìvadž Abraham jistotnì bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v nìm všickni národové zemì. ¹⁹ Nebo znám jej; protož pøikáže synùm svým a domu svému po sobì, aby ostøíhali cesty Hospodinovy, a èinili spravedlnost a soud, a by naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil. ²⁰ I øekl Hospodin: Proto že rozmnožen jest køik Sodomských a Gomorských, a høích jejich že obtížèn jest náramnì: ²¹ Sstoupím již a pohledím, jestliže podle køiku jejich, kterýž pøišel ke mnì, èinili, dùjde na nì setøení; a pakli toho není, zvím. ²² A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještì stál pøed Hospodinem. ²³ V tom pøistoupi Abraham, øekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s bezbožným? ²⁴ Bude-li padesáte spravedlivých v tom mìstì, zdali pøedce zahubíš, a neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteòíž jsou v nìm? ²⁵ Odstup to od tebe, abys takovou víc uèiniti mìl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; tak by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdaliž soudce všì zemì neuèiní soudu? ²⁶ I øekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomì, v mìstì tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro nì. ²⁷ A odpovídaje Abraham, øekl: Aj, nyní chtìl bych mluvitì ku Pánu svému, aèkoli jsem prach a popel. ²⁸ Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pìti, zdali zkazíš pro tìch pìt všecko mìsto? I øekl: Nezahladím, jestliže najdu tam ètyòidceti pìt. ²⁹ Opìt mluvil Abraham

a øekl: Snad nalezeno bude tam ètyøidceti? A odpovìdil: Neuèiním pro tìch ètyøidceti. ³⁰ I øekl Abraham: Prosím, nech^t se nehnìvá Pán mùj, že mluvíti budu: Snad se jich nalezne tam tøidceti? Odpovìdil: Neuèiním, jestliže naleznu tam tøidceti. ³¹ A opìt øekl: Aj, nyní poèal jsem mluvíti ku Pánu svému: Snad se nalezne tam dvadeceti? Odpovìdil: Nezahladím i pro tìch dvadeceti. ³² Øekl ješti: Prosím, a^t se nehnìvá Pán mùj, jestliže jednou ješti mluvíti budu: Snad se jich najde tam deset? Odpovìdil: Nezahladím i pro tìch deset. ³³ I odšel Hospodin, když dokonal øeè k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.

19

¹ Pøišli pak dva andìlé do Sodomy u veèer, a Lot sedìl v brání Sodomské. Kteréžto když uzøel, vstav, šel jim v cestu a sklonil se tváøí až k zemi. ² A øekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zùstaòte pøes noc; umyjete také nohy své a ráno vs-tanouce, pùjdete cestou svou. Oni pak odpovìdili: Nikoli, ale pøenocujeme na ulici. ³ Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k nìmu, vešli do domu jeho. I udìlal jim hody, a napekl chlebù pøesných, i jedli. ⁴ Prvé pak než lehli, muži mìsta toho, muži Sodomští, osuli se vùkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad. ⁵ I volali na Lota, a øekli jemu: Kde jsou ti muži, kteøiž pøišli k tobì v noci? Vyveř je k nám, a^t je poznáme. ⁶ I vyšel k nim Lot ven, a zavøel po sobì dvøe. ⁷ A øekl: Prosím, bratøí moji, neèiòte zlého. ⁸ Aj, mám teì dvì dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, èiòte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužùm tímto nic neèiòte, ponìvadž vešli pod stín støechy mé. ⁹ I øekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobì hùø udíláme, než jim. I oboøili

se násilně na muže toho, totiž na Lota, a pøistoupili, aby vylomili dvěøe. ¹⁰ Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobì do domu, a dvěøe zavøeli. ¹¹ A ty muže, kteøíž byli pøede dveømi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledající dveøí. ¹² I øekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zeti neb syny své, neb dcery své, i všechno, což máš v mìsti, vyveď z místa tohoto. ¹³ Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl kòik jejich pøed Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je. ¹⁴ Vyšed tedy Lot, mluvil k ze^um svým, kteøíž již mìli pojímati dcery jeho, a øekl: Vstaòte, vyjdìte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin místo toto. Ale zdálo se ze^um jeho, jako by žertoval. ¹⁵ A když zasvítávalo, nutili andìlé Lota, økouce: Vstaò, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezhynul v pomsti místa. ¹⁶ A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za místem. ¹⁷ A stalo se, když je vedli ven, øekl jeden: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpìt, ani se zastavuj na vši této rovinì; ujdì na horu, abys nezhynul. ¹⁸ I øekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji. ¹⁹ Aj, nyní nalezl služebník tvùj milost pøed oèima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi uèinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale já^t nebudu moci ujítì na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umøel bych. ²⁰ Hle, teč jest toto místo blízko, do nihož bych utekl, a to^t jest malé; prosím, nech^t tam ujdù; však pak neveliké jest, a živa bude duše má. ²¹ I øekl k nìmu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této vìci, abych nepodvrátil místa toho, o nìmž jsi mluvil. ²² Pospìšìž, ujdì tam; nebo^t nebudu moci uèiniti nièehož, dokudž tam nedojdeš. A z té pøíèiny nazváno jest jméno místa toho Ségor. ²³ Slunce vzcházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor. ²⁴ A Hospodin

dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a ohnìm od Hospodina s nebe. ²⁵ A podvrátil ta místa i všecku tu rovinu, všechny také obyvatele těch míst, i všecko, což roste z zemì. ²⁶ I ohlédla se žena jeho, jdouc za ním, a obrácena jest v sloup solný. ²⁷ Vstav pak Abraham ráno, pospíšil k místu tomu, kdež byl stál pøed Hospodinem. ²⁸ A pohledìv k Sodomì a Gomoe, i na všecku zemi té roviny, uzøel, a aj, vystupoval dým z zemì té, jako dým z vápenice. ²⁹ Stalo se tedy, když kazil Bùh místa té roviny, že se rozpomenul Bùh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostøedku podvrácení, když podvracel místa, v nichž bydlil Lot. ³⁰ Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoøe té, a obì dvì dcery jeho s ním; nebo nesmìl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s obìma dcerami svými. ³¹ I øekla prvorozená k mladší: Otec náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyèeje všì zemì. ³² Poi, dejme pítì otci našemu vína, a spìme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símì. ³³ I daly pítì otci svému vína té noci; a všedši prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítìl, ani když lehla, ani když vstala. ³⁴ Nazejtøí pak øekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem vèerejší noci s otcem svým; dejme mu pítì vína ještì této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símì z otce našeho. ³⁵ I daly pítì ještì té noci otci svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítìl, ani když ona lehla, ani když vstala. ³⁶ A tak poèaly obì dcery Lotovy z otce svého. ³⁷ I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; on[†] jest otec Moábských až do dnešního dne. ³⁸ I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; on[†] jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

20

¹ Odtud bral se Abraham do zemì polední, aby bydlil

mezi Kádes a Sur; i byl pohostinu v Gerar; ² Kdežto pravil Abraham o Sáøe manželce své: Sestra má jest. Tedy poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru. ³ Ale pøišed Bùh k Abimelechovi ve snách v noci, øekl jemu: Aj, ty již umøeš pro ženu, kterouž jsi vzal, ponìvadž jest vdaná za muže. ⁴ Abimelech pak nepøiblížil se k ní; protož øekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ? ⁵ Zdaliž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr mùj jest. V upøímnosti srdce svého a v nevinnosti rukou svých uèinil jsem to. ⁶ I øekl jemu Bùh ve snách: Já také vím, že v upøímnosti srdce svého uèinil jsi to, a já také zdržel jsem ti, abys nezhøešil proti mnì; protož nedal[†] jsem se jí dotknouti. ⁷ Nyní tedy, navra[†] ženu muži tomu; nebo prorok jest, a modliti se bude za tebe, a živ budeš. Pakli jí nenavrátíš, víz, že smrtí umøeš ty i všecko, což tvého jest. ⁸ A vstav Abimelech ráno, svolal všecky služebníky své, a vypravoval všecka slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi. ⁹ Potom povolav Abimelech Abrahama, øekl jemu: Co jsi nám to uèinil? A co jsem zhøešil proti tobì, že jsi uvedl na mne a na království mé høích veliký? Uèinils mi, èehož jsi uèiniti nemìl. ¹⁰ A øekl opìt Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou vìc uèinil? ¹¹ Odpovìdìl Abraham: Øekl jsem: Jistì že není báznì Boží na místì tomto, a zabijí mne pro ženu mou. ¹² A také v pravdì jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobì za manželku. ¹³ Když pak vyvedl mne Bùh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy øekl jsem jí: Toto mi dobrodiní uèiníš: Na každém místì, kamž pùjdeme, prav o mnì: Bratr mùj jest. ¹⁴ Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a dìvky, dal je Abrahamovi; a navrátil mu Sáru manželku jeho. ¹⁵ A øekl Abimelech: Aj, zemì má pøed tebou; kdež[†] se koli pøíhodné býti vidí, tu pøebývej. ¹⁶ Sáøe

pak øekl: Aj, dal jsem tisíc støíbrných bratru tvému, hle, on[†] jest tobì zástìrou oèí u všech, kteøíž jsou s tebou. A všemi tímto vìcmi Sára pouèena byla. ¹⁷ I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bùh Abimelecha, a ženu jeho, a dìvky jeho; i rodily. ¹⁸ Nebo byl zavøel Hospodin každý život ženský v domì Abimelechovì, pro Sáru manželku Abrahamovu.

21

¹ Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl øekl; a uèinil Hospodin Sáøe, jakož byl mluvil. ² Nebo poèala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten èas, kterýž pøedpovìdìl Bùh. ³ A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák. ⁴ A obøezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl pøíkázal Bùh. ⁵ Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho. ⁶ I øekla Sára: Radost mi uèinil Bùh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou. ⁷ A pøídala: Kdo by byl øekl Abrahamovi, že bude Sára dìti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho. ⁸ I rostlo dìtì a ostaveno jest. Tedy uèinil Abraham veliké hody v ten den, v nìmž ostaven byl Izák. ⁹ Vidìla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posmìvaè. ¹⁰ I øekla Abrahamovi: Vyvrz dìvku tuto i syna jejího; nebo[†] nebude dìdicem syn dìvky té s synem mým Izákem. ¹¹ Ale Abraham velmi tížce nesl tu øeè, pro syna svého. ¹² I øekl Bùh Abrahamovi: Nestìžuj sobì o dìtìti a o dìvce své; cožkoli øekla tobì Sára, povol øeèi její, nebo v Izákovi nazváno bude tobì símì. ¹³ A však i syna dìvky uèiním v národ; nebo tvé símì jest. ¹⁴ Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvicí vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji od sebe i s dìtitem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé. ¹⁵ A když nebylo vody

v láhvinci, povrhla díti pod jedním stromem. ¹⁶ A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z luèištì dostøeliti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítiè. Sedìla tedy naproti, a pozdvihši hlasu svého, plakala. ¹⁷ I uslyšel Bùh hlas dítiè; a andìl Boží s nebe zavolal na Agar, a øekl jí: Co⁺ jest, Agar? Neboj se; nebo Bùh uslyšel hlas dítiè z místa, na kterémž jest. ¹⁸ Vstaò, vezmi díti, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký uèiním je. ¹⁹ A otevøel Bùh oèi její, aby uzøela studnici vody. I šla a naplnila láhvinci vodou, a napojila díti. ²⁰ A Bùh byl s dítièem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z niho støelec. ²¹ Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z zemì Egyptské. ²² Stalo se pak toho èasu, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi tìmito slovy: Bùh s tebou jest ve všech vìcech, kteréž ty èiníš. ²³ Protož nyní, pøisáhni mi teï skrze Boha: Toto a⁺ se stane, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem já uèinil s tebou, i ty že uèiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu. ²⁴ I øekl Abraham: A já pøisáhnu. ²⁵ (A pøitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž mu mocí odjali služebníci Abimelechovi. ²⁶ I øekl Abimelech: Nevím, kdo by uèinil takovou vìc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.) ²⁷ Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu. ²⁸ A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvláš⁺. ²⁹ I øekl Abimelech Abrahamovi: K èemu jest tìchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvláš⁺? ³⁰ Odpovìdìl: Že sedm tìch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi to bylo na svìdectví, že jsem kopal studnici tuto. ³¹ Proèež nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva pøisáhli. ³² A tak uèinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do zemì Filistinské. ³³ I nasázal stromoví v

Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, Boha silného, všemohoucího. ³⁴ A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

22

¹ Když pakty vši pominuly, zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Teď jsem. ² I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obětí zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě. ³ Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého a vzal dva služebníky své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž povídil mu Bůh. ⁴ Těhož pak dne pozdvihl Abraham oči svých, a ušel to místo zdaleka. ⁵ A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlí se, navrátíme se k vám. ⁶ Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil je na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu. ⁷ Mluví pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovědlo k zápalné oběti? ⁸ Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovědlo k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu. ⁹ A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví. ¹⁰ I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého. ¹¹ Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já. ¹² I řekl jemu: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co učiníš; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne. ¹³ A pozdvihl Abraham oči svých, viděl, a hle, skopec za ním všel v trní

za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obítoval jej v obit zápalnou místo syna svého. ¹⁴ A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatŕí. Odkudž ŕíká se do dnes: Na hoŕe Hospodinŕi opatŕí se. ¹⁵ Zvolal pak andil Hospodinŕv na Abrahama podruhé s nebe, ¹⁶ A ŕekl: Skrze sebe samého pŕisáhl jsem, praví Hospodin, ponivadž jsi uèinil tu vìc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému: ¹⁷ Požehnám velmi tobì, a velice rozmnožím símì tvé jako hvìzdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na bøehu moøském; nadto dìdièni vládnouti bude símì tvé branami nepŕátel svých. ¹⁸ Ano požehnání budou v semeni tvém všickni národové zemì, proto že jsi uposlechl hlasu mého. ¹⁹ Tedy navrátil se Abraham k služebníkùm svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé. ²⁰ A když se tyto vìci staly, zvìstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také Melcha syny Náchorovi, bratru tvému: ²¹ Husa prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova; ²² A Kazeda a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele. ²³ Bathuel pak zplodil Rebeku. Osm tìchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu. ²⁴ Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

23

¹ Živa pak byla Sára sto a sedmmecítma let; ta jsou léta života Sároy. ² A umøela v místì Arbe, kteréž slove Hebron, v zemi Kananejské. I pŕišel Abraham, aby kvílil nad Sárou, a plakal jí. ³ Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synùm Het, ŕka: ⁴ Hostem a pŕíchozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohøbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváŕi své. ⁵ A odpovídající synové Het Abrahamovi, ŕekli jemu: ⁶ Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostøed nás, v nejpŕednìjších hrobích našich

1 Mojžíšova 23:7 36 1 Mojžíšova 23:20

pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobì, abys nemìl pochovati v nìm mrtvého svého. ⁷ Abraham pak vstav, poklonil se lidu zemì té, totiž synùm Het. ⁸ A mluvil s nimi, øka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváøi své, slyšte mne, a pøimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar, ⁹ A[†] mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze a[†] mi ji dá u prostøed vás, k dìdiènému pohøbu. ¹⁰ (Ten pak Efron sedìl u prostøed synù Het.) Tedy odpovìdìl Efron Hetejský Abrahamovi pøi pøítomnosti synù Het, pøede všemi, kteøíž vcházejí do brány mìsta jeho, øka: ¹¹ Nikoli, pane mùj, ale slyš mne: Pole to dávám tobì, dávám[†] také i jeskyni, kteráž na nìm jest; pøed oèima synù lidu svého dávám ji tobì; pochovejž mrtvého svého. ¹² Tedy poklonil se Abraham pøed lidem zemì té, ¹³ A mluvil k Efronovi v pøítomnosti lidu zemì, øka: A však jestliže ty jsi ten, prosím, vyslyš mne! Dám[†] støíbro za pole, vezmi je ode mne, a pochovám mrtvého svého tam. ¹⁴ A odpovídaje Efron Abrahamovi, øekl jemu: ¹⁵ Mùj pane, poslechni mne: Zemì ta za ètyøi sta lotù støíbrných jest; ale mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej. ¹⁶ I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu støíbra, jakž oznámil pøi pøítomnosti synù Het, ètyøi sta lotù støíbrných, bižných mezi kupci. ¹⁷ A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž bylo v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskynì na nìm, a všecko stromoví, což ho na tom poli i na všech mezích jeho vùkol, ¹⁸ Abrahamovi v držení, pøed oèima synù Het, a všech, kteøíž vcházejí do brány mìsta toho. ¹⁹ A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to slove Hebron), v zemi Kananejské. ²⁰ Protož odevzdáno jest pole to i jeskynì, kteráž byla na nìm, Abrahamovi k dìdiènému pohøbu od

synù Het.

24

¹ Abraham pak již byl starý a sešlého vùku; a Hospodin požehnal mu ve všech vùcech. ² Tedy øekl Abraham služebníkù svému staršímu v domì svém, kterýž spravoval všechny vùci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé, ³ Abych ti zavázal pøísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha zemì, abys nebral manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím. ⁴ Ale pùjdeš do zemì mé a pøíbuznosti mé; a odtud vezmeš manželku synu mému Izákovi. ⁵ I øekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtila žena ta se mnou jítì do zemì této, mám-li zase uvéstì syna tvého do zemì, z níž jsi vyšel? ⁶ Kterýžto odpovìdl: Hleì, abys zase neuvodil syna mého tam. ⁷ Hospodin Bùh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi pøisáhl, øka: Semeni tvému dám zemì tuto, on^u pošle andìla svého pøed tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud. ⁸ Jestliže by pak žena ta nechtila jítì s tebou, svoboden budeš od této pøísahy mé; toliko syna mého neuvoì tam zase. ⁹ Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a pøisáhl jemu na tu øeè. ¹⁰ A vzal služebník ten deset velbloudù z velbloudù pána svého, aby se bral; (nebo mìl všechnen statek pána svého v rukou svých.) I vstav, bral se k Aram Naharaim do mìsta Náchor. ¹¹ A zastavil se s velbloudy pøed mìstem, u studnice vody k veèerou, èasu toho, když vycházejí vážitì vody. ¹² A øekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, a^u se potká se mnou dnes to, èehož hledám; a uèiò milosrdenství se pánem mým Abrahamem. ¹³ Aj, já stojím u studnice vody, a dcery mužù mìsta tohoto vycházejí, aby vážily vodu. ¹⁴ Dìveèka tedy, kteréž bych øekl: Nachyl medle

vìderce svého, a^t se napiji, a ona by øekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, kterouž jsi zpùsobil služebníku svému Izákovi; a po tom^t poznám, že jsi milosrdenství uèinil se pánem mým. ¹⁵ I stalo se prvé, než on pøestál mluvit, aj, Rebeka, kteráž se narodila Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a vìderce její bylo na rameni jejím. ¹⁶ A byla ðiveèka na pohlední velmi krásná, panna, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši vìderce své, šla vzhùru. ¹⁷ Tedy bižel služebník ten proti ní, a øekl: Dej mi píti, prosím, malièko vody z vìderce svého. ¹⁸ I øekla: Napí se, pane mùj. A rychle složila vìderce své na ruku svou a dala mu píti. ¹⁹ A davši mu píti, øekla: Také velbloudùm tvým navážím, dokudž se nenapijí. ²⁰ Tedy rychle vylila z vìderce svého do koryta, a bižela ještì k studnici, aby vážila vodu; a vážila všemním velbloudùm jeho. ²¹ Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlèe, rozjímaje, aby zvidìl, zdaøil-li Hospodin cestu jeho, èili nic. ²² I stalo se, když pøestáli píti velbloudové, vyðav muž náušnici zlatou, ztíží pùl lotu, a dvì náramnice, dal na ruce její, kteréž vážily deset lotù zlata. ²³ A øekl: Èí jsi dcera? Povìz mi, prosím, jest-li v domì otce tvého nám místo, kdež bychom pøes noc zùstali? ²⁴ Jemužto odpovìdla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi. ²⁵ Øekla ještì k nimu: Slámy také a potravu hojnì u nás jest, ano i místo, kdež byste pøes noc zùstali. ²⁶ Tedy skloniv hlavu, poklonu uèinil Hospodinu. ²⁷ A øekl: Požehnaný Hospodin, Bùh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne také na cestì vedl Hospodin k domu bratøí pána mého. ²⁸ I bižela ðiveèka, a oznámila v domì matky své tak, jakž se stalo. ²⁹ A mìla Rebeka bratra, jménem Lábana; ten bižel k muži tomu ven k studnici. ³⁰ Nebo uzøev

náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ana praví: Tak mluvil ke mně èlovík ten, pøišel k muži, a on stál pøi velbloudích u studnice. ³¹ Jemuž øekl: Vejdi, požehnaný Hospodinùv. Proè bys stál vnì, když jsem pøipravil dùm a místo velbloudùm? ³² Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal Lában slámy a potravu velbloudùm, i vody k umytí noh jeho a noh mužù tìch, kteøí s ním byli. ³³ A položil pøedeð chléb, aby jedl. Ale on øekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím øeèi svých. I øekl Lában: Mluv. ³⁴ Tedy øekl: Služebník Abrahamùv jsem já. ³⁵ A Hospodin požehnal pánu mému velice, tak že veliký uèinìn jest; nebo dal mu ovce a voly, støbro a zlato, služebníky a ðivky, velbloudy a osly. ³⁶ A porodila Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má. ³⁷ I zavázal mne pøísahou pán mùj, øka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím. ³⁸ Ale k domu otce mého pùjdeš, a k rodinì mé, a odtud vezmeš manželku synu mému. ³⁹ A když jsem øekl pánu svému: Snad nepùjde žena ta se mnou? ⁴⁰ Odpovìdìl mi: Hospodin, pøed jehož oblèejem ustaviènì jsem chodil, pošle andìla svého s tebou, a š'astnou zpùsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého. ⁴¹ A budeš svoboden od pøísahy mé, když bys pøišel k rodinì mé; a jestliže by nedali tobì, budeš prost od pøísahy mé. ⁴² Protož dnes pøišed k studnici, øekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní š'astnì spravuješ cestu mou, po níž já jdu, ⁴³ Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechž' panna, kteráž vyjde vážitì vody, když bych jí øekl: Dej mi pítì nyní malièko vody z vìderce svého, ⁴⁴ A ona by mi odpovìdìla: I ty pí, i velbloudùm tvým také navážím, ta a' jest manželka, kterouž zpùsobil Hospodin synu pána mého. ⁴⁵ Prvé

pak než jsem já pøestal mluviti v srdci svém, aj, Rebeka vycházela mající viderce své na rameni svém, a sšedši k studnici, vážila. I øekl jsem jí: Prosím, dej mi píti. ⁴⁶ Ona pak rychle složila viderce své s sebe, a øekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy. ⁴⁷ I ptal jsem se jí, a øekl jsem: Èí jsi dcera? Ona odpovídila: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tváø její, a náramnice na ruce její. ⁴⁸ A skloniv hlavu, poklonu jsem uèinil Hospodinu, a dobroøeèil jsem Hospodina, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestì pøímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho. ⁴⁹ Protož nyní, èiníte-li milosrdenství, a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, také mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo. ⁵⁰ Tedy odpovídili Lában a Bathuel, økouce: Od Hospodina vyšla jest víc tato; nemůžeme^t odepøíti v nièemž. ⁵¹ Aj, Rebeka pøed tebou, vezmiž ji a její; a nech^t jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin. ⁵² I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamùv slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi. ⁵³ A vyòav služebník ten nádoby støíbrné a nádoby zlaté a odív, dal Rebece; drahé také dary dal bratru jejímu a matce její. ⁵⁴ Tedy jedli a pili, on i muži, kteøíž byli s ním, a zùstali tu pøes noc. Ráno pak když vstali, øekl: Propus^tte mne ku pánu mému. ⁵⁵ I odpovídl bratr její a matka: Necha^t pozùstane dìveèka s námi za nikterý den, aspoò za deset; potom pùjdeš. ⁵⁶ On pak øekl jim: Nezdržujte mne, ponìvadž Hospodin š^tastnou zpùsobil cestu mou; propus^ttež mne, a^t jdu ku pánu svému. ⁵⁷ I øekli: Zavolejme dìveèky a zeptejme se, co dí k tomu. ⁵⁸ Tedy zavolali Rebeky, a øekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I øekla: Pùjdu. ⁵⁹ A propouštìjíce Rebeku sestru svou a chovaèku její, služebníka také Abrahamova s muži

jeho, ⁶⁰ Požehnali Rebeky a mluvili jí: Sestro naše, ty bují v tisíce tisícù, a símì tvé didièni obdrž brány nepøáatel svých. ⁶¹ Tedy vstala Rebeka a dìveèky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel. ⁶² Izák pak šel, navracuje se od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední. ⁶³ A vyšel Izák k pøemyšlování na pole, když se chýlilo k veèerou; a pozdvih oèí svých, uzøel, an velbloudové jdou. ⁶⁴ Pozdvihla také Rebeka oèí svých, a uzøevši Izáka, ssedla s velblouda. ⁶⁵ (Nebo øekla byla služebníkù: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpovìdil služebník: To jest pán mùj.) I vzala rouchu, a pøistøela se. ⁶⁶ Tedy vypravoval služebník Izákovi vše, což pùsobil. ⁶⁷ I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal Rebeku, a mìl ji za manželku, a miloval ji. I potìšil se Izák po smrti matky své.

25

¹ Abraham pak opìt pojal ženu jménem Ceturu. ² Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha. ³ Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomim. ⁴ Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všickni ti synové byli Cetury. ⁵ I dal Abraham Izákovi všecko, což mìl. ⁶ Synùm pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ješti živ jsa, k východu do zemi východní. ⁷ Tito pak jsou dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmdesáte a pìt let. ⁸ I skonak a umøel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný dnù; a pøipojen jest k lidu svému. ⁹ Tedy pochovali ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre, ¹⁰ Na tom poli, kteréž byl koupil Abraham od synù Het; tu pochován jest Abraham i

Sára manželka jeho. ¹¹ Po smrti pak Abrahamovi požehnal Bùh Izákovi synu jeho, a bydlil Izák u studnice Živého vidoucího mne. ¹² Tito jsou pak rodové Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar Egyptská, dívka Sáoína, Abrahamovi. ¹³ A tato jsou jména synù Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelùv Nabajot, po nìm Cedar, a Adbeel a Mabsan, ¹⁴ A Masma, a Dumah a Massa, ¹⁵ Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma. ¹⁶ Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po všech jejich, a po místech jejich, dvanáctero knížat po èeledech jejich. ¹⁷ (Bylo pak života Izmaelova sto tøidceti a sedm let, i skonãl; a umøev, pøipojen jest k lidu svému.) ¹⁸ A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; pøed tváøí všech bratøí svých položil se. ¹⁹ Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: Abraham zplodil Izáka. ²⁰ Byl pak Izák ve ètyøidceti letech, když sobì vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lábanu Syrského. ²¹ I modlil se Izák pokornì Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak poèala Rebeka manželka jeho. ²² A když se dìti potiskali v životì jejím, øekla: Má-li[†] tak býti, proè jsem já poèala? Šla tedy, aby se otázala Hospodina. ²³ I øekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životì tvém, a dvùj lid z života tvého se rozdílí; lid pak jeden nad druhý bude silnìjší, a vìtší sloužitì bude menšímu. ²⁴ A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, blíženci byli v životì jejím. ²⁵ I vyšel první ryšavý všecken, a jako odív chlu patý; i nazvali jméno jeho Ezau. ²⁶ Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou svou držel Ezau za patu; proèež nazváno jest jméno jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila. ²⁷ A když dorostli ti dìti, byl Ezau lovec umìlý, chodì po polích; Jákob pak byl muž prostý a v staních bydlil. ²⁸ I byl Izák laskav na

Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jáko. ²⁹ Uvažil pak Jákob krmičku. Tedy Ezau přišel z pole zemdený, ³⁰ A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jísti krmí té červené, nebo jsem umdlel. (Protož nazváno jest jméno jeho Edom.) ³¹ Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své. ³² I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blíším, k čemuž mi tedy to prvorozenství? ³³ Dí Jákob: Přisáhni mi dnes hned. I přisáhl mu, a prodal prvorozenství své Jákobovi. ³⁴ Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a té krmí z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a tak pohrdl Ezau prvorozenstvím.

26

¹ Byl pak opět hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů Abrahamových. Tedy odebral se Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar. ² Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; ale bydlí v zemi, kterouž oznámím tobě. ³ Budiž tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všechny zemi tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přisáhl Abrahamovi, otci tvému. ⁴ Rozmnožím také sími tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všechny zemi tyto, a požehnání budou v semeni tvém všickni národové zemi; ⁵ Protože uposlechl Abraham hlasu mého, a ostálhal nařízení mých, přikázání mých, ustanovení mých a zákonů mých. ⁶ Bydlil tedy Izák v Gerar. ⁷ Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má jest; nebo nesmlůvci: Manželka má jest, mysle sobi: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledině. ⁸ I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a ušel Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou. ⁹ Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě

manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpovědíl jemu Izák: Nebo jsem øekl sám u sebe: Abych snad neumøel pro ni. ¹⁰ I øekl Abimelech: Což jsi to uèinil nám? O málo, že by byl spal nikdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu. ¹¹ I pøikázal Abimelech všemu lidu, øka: Kdo by se dotkl èlovíka toho, aneb manželky jeho, smrtí umøe. ¹² Sel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce sto mìr; nebo požehnal mu Hospodin. ¹³ I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi. ¹⁴ Nebo mìl stáda ovcí i stáda volù, a èeledi mnoho; proèež závidìli mu Filistinští. ¹⁵ A všechny studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnù Abrahama otce jeho, zaøítili Filistinští, zasypavše je prstí. ¹⁶ I øekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnìjší jsi než my. ¹⁷ Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stany v údolí Gerar, a bydlil tu. ¹⁸ A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnù Abrahama otce jeho, a kteréž zaøítili Filistinští po smrti Abrahamovi; a nazval je tìmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho. ¹⁹ I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a našli tam studnici vody živé. ²⁰ Vadili se pak pastýøi Gerarští s pastýøi Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Proèež nazval jméno studnice té Esek, že se vadili s ním. ²¹ Vykopali také jinou studnici, a nesnáz byla i o tu; proèež dal jí jméno Sitnah. ²² I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo øekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi. ²³ Vstoupil pak odtud do Bersabé. ²⁴ A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a øekl: Já jsem Bùh Abrahama otce tvého; neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobì, a rozmnožím símì tvé pro Abrahama služebníka svého. ²⁵ I vzdìlal tu oltáø, a vzýval jméno Hospodinovo, a rozbil tu stan svùj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici.

²⁶ Abimelech pak pøijel k nìmu z Gerar, a Ochozat, pøitel jeho, a Fikol, kníže vojska jeho. ²⁷ I øekl jim Izák: Z jaké pøeiny pøišli jste ke mnì? Ponìvadž vy nenávidìli jste mne, a vybyli jste mne od sebe. ²⁸ Kteøížto odpovìdìli: Patrni jsme to shledali, že jest Hospodin s tebou, i øekli jsme: Uèìdme nyní pøísahu mezi sebou, mezi námi a mezi tebou; a uèiníme smlouvu s tebou: ²⁹ Že neuèiníš nám nic zlého, jako i my nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme my toliko dobøe èinili tobì, a propustili jsme ti v pokoji; ty nyní tedy povol tomu, požehnaný Hospodinùv. ³⁰ Tedy uèinil jim hody, i jedli a pili. ³¹ A vstavše velmi ráno, pøisáhli jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od nìho v pokoji. ³² Toho dne pøišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopali, økouce: Nalezli jsme vodu. ³³ I nazval ji Seba. Protož jméno mìsta toho jest Bersabé až do dnešního dne. ³⁴ Ezau pak jsa v letech ètyøidcìti, pojal ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského. ³⁵ A kormoutily Izáka a Rebeku.

27

¹ Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oèi jeho, tak že nevidìl, povolal Ezau syna svého staršího, a øekl jemu: Synu mùj. Kterýžto odpovìdìl: Aj, teì jsem. ² I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své. ³ Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svùj a luèišti své, a vyjda do pole, ulov mi zviòinu. ⁴ A pøistroj mi krmi chutnou, jakž já rád jídám, a pøines mi, a budu jísti, a by požehnala duše má, prvé než umru. ⁵ (Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zviòinu a pøinesl. ⁶ Tedy øekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvùj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil: ⁷ Pøines mi něco z

lovu, a pøistroy mi krmì chutné, abych jedl, a požehnám^t pøed Hospodinem, prvé než umru. ⁸ Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já pøikazuji tobì. ⁹ Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych pøistrojila z nich krmì chutné otci tvému, jakž on rád jídá. ¹⁰ A pøineseš otci svému, a on jísti bude, na to, aby požehnal tobì, prvé než umøe. ¹¹ I øekl Jákob Rebece matce své: Víš, že Ezau bratr můj jest èlovìk chlupatý, a já jsem èlovìk hladký. ¹² Jestliže omaká mne otec můj, tedy zùstanu u niho za podvodného; a tak uvedu na sebe zloøeènství, a ne požehnání. ¹³ Jemužto odpovídila matka: Nech^t jest na mne zloøeènství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, pøines mi. ¹⁴ Tedy odšed, vzal, a pøinesl matce své. I pøipravila matka jeho krmì chutné, jakž otec jeho rád jídal. ¹⁵ A vzala Rebeka nejlepší šaty Ezausyna svého staršího, kteréž mìla u sebe v domì, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího. ¹⁶ A kožkami kozelèimi obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho. ¹⁷ I dala chléb a krmì chutné, kteréž pøipravila, v ruce Jákoba syna svého. ¹⁸ A on pøišed k otci svému, øekl: Otèe můj! Kterýžto odpovìdìl: Aj, teì jsem. Kdož jsi ty, synu můj? ¹⁹ I dí Jákob otci svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvùj. Uèinil jsem, jakž jsi mi poruèil. Vstaò, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá. ²⁰ Tedy øekl Izák synu svému: Což to? Brzys to našel, synu můj. A on dí: Nebo Hospodin Bùh tvùj zpùsobil to, aby mi se pojednou nahodilo. ²¹ I øekl Izák Jákobovi: Pøistupiž, a^t omakám ti, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, èi nejsi. ²² Tedy pøistoupil Jákob k Izákovi otci svému; a on omakal ho, i øekl: Hlas jest hlas Jákobùv, ale ruce tyto ruce Ezau. ²³ A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu. ²⁴ A øekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpovìdìl: Já. ²⁵ I øekl: Podejž mi, a^t

jím z lovu syna svého, aby tobì požeňnala duše má. Tedy podal mu, a on jedl. Pøinesl mu také vína, a on pil. ²⁶ I øekl jemu Izák otec jeho: Pøistupiž nyní, a polib mne, synu můj. ²⁷ I pøistoupil a políbil ho. A jakž ucítil Izák vůni roucha jeho, požeňnal mu, øka: Pohleì, vůni syna mého jest jako vůni pole, jemuž požeňnal Hospodin. ²⁸ Dejž tobì Bùh z rosy nebeské, a z tuènosti zemské, i hojnost obilè a vína. ²⁹ Nechaž^t slouží tobì lidé, a sklánìjí se pøed tebou národové. Budiž pánem bratøí svých, a a^t se sklánìjí pøed tebou synové matky tvé. Kdož by zloøeèili tobì, nech^t jsou zloøeèení, a kdo by dobroøeèili tobì, požeňnaní. ³⁰ A když pøestal Izák požeňnaní dávati Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho pøišel z lovu svého. ³¹ A pøipraviv i on krmì chutné, pøinesl otci svému a øekl mu: Nechž^t vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požeňnala duše tvá. ³² I øekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvùj, prvorozený tvùj Ezau. ³³ Tedy zhrozil se Izák hrùzou velikou náramnì, a øekl: Kdo pak a kde jest ten, ješto uloviv zviòinu, pøinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi ty pøišel, a požeňnal jsem mu, a bude^t požeňnaným. ³⁴ Uslyšev Ezau slova otce svého, zkøikl hlasem velikým, a hoøkostí naplnìn jest náramnì, a øekl otci svému: Požeňnejž mnì, i mnì také, můj otè! ³⁵ Kterýžto øekl: Pøišel bratr tvùj podvodnì a uchwátìl požeňnaní tvé. ³⁶ Tedy øekl: Právìtì nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakrátè mne podvedl, prvorozenství mé odjal, a teì nyní uchwátìl požeňnaní mé. Øekl ještì: Zdali jsi nezachoval i mnì požeňnaní? ³⁷ Odpovìdìl Izák a øekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všecy bratøí jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatøil jsem ho. Což tedy již tobì uèiniti mohu, synu můj? ³⁸ I øekl Ezau otci svému: Zdaliž to jedno toliko máš požeňnaní, otè

mùj? Požehnejž mnì, i mnì také, mùj otè! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal. ³⁹ Tedy odpovìdìl Izák otec jeho, a øekl k nìmu: Aj, v tuènostech zemì bude bydlení tvé a v rose nebeské s hùry; ⁴⁰ A v meòì svém živ budeš, a bratru svému sloužitì budeš; ale pøijde èas, že budeš panovati a svržeš jho jeho s šíje své. ⁴¹ Protož v nenávìsti mìl Ezau Jákoba pro požehnáí, jímž požehnal mu otec jeho, a øekl v srdci svém: Pøiblíží¹ se dnové smutku otce mého, a zabiji Jákoba, bratra svého. ⁴² I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Proèež ona poslavši, povolala Jákoba syna svého mladšího, a øekla jemu: Hle, Ezau bratr tvùj tiší se tím, že ti zabije. ⁴³ Protož nyní, synu mùj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran. ⁴⁴ A pobuì s ním za òikterý èas, až by se odvrátila prchlivost bratra tvého, ⁴⁵ A pøestalo rozhnívání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu uèinil. Potom já pošli a vezmu ti odtud. Proè mám zbavena býti obou synù jednoho dne? ⁴⁶ I øekla Rebeka Izákovi: Stýšti mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer zemì této, k èemu mi život?

28

¹ Povolal pak Izák Jákoba, a požehnal jemu, a pøikázal mu, øka: Nepojímej ženy ze dcer Kananejských. ² Ale vstana, jdi do Pádan Syrské do domu Bathuele, otce matky své, a pojmi sobì odtud manželku ze dcer Lábana ujce svého. ³ A Bùh silný všemohoucí požehnejž tobì, a dejž² zrust, a rozmnožiž ti, abys byl v zástup mnohého lidu. ⁴ A dejž tobì požehnáí Abrahamovo, tobì i semeni tvému s tebou, abys dìdièni obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bùh Abrahamovi. ⁵ I odeslal Izák Jákoba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele

Syrského, bratru Rebeky matky Jákobovy a Ezau. ⁶ Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobì odtud vzal manželku, a že, když mu požehnání dával, pøikázal mu, øka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských; ⁷ A že by uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské; ⁸ Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v oèích Izákovi otci jeho: ⁹ Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo prvníjší ženy své, pojal sobì za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu. ¹⁰ Vyšed pak Jákob z Bersabé, šel do Cháran. ¹¹ I trefil na jedno místo, na kterémžto zùstal pøes noc, (nebo slunce již bylo zapadlo,) a nabrav kamení na místì tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místì. ¹² I vidil ve snách, a aj, žebořik stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a aj, andìlé Boží vstupovali a sstupovali po nìm. ¹³ A aj, Hospodin stál nad ním, a øekl: Já jsem Hospodin, Bùh Abrahama otce tvého, a Bùh Izákùv; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobì dám a semeni tvému. ¹⁴ A bude sími tvé jako prach zemi; nebo rozmùžeš se k západu, i k východu, na pùlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budou v tobì všechny èeledi zemi, a v semeni tvém. ¹⁵ A aj, já jsem s tebou, a ostøíhati ti budu, kamžkoli pùjdeš, a pøivedu ti zase do zemi této; nebo neopustím tebe, až i uèiním, což jsem mluvil tobì. ¹⁶ Procítv pak Jákob ze sna svého, øekl: V pravdì Hospodin jest na místì tomto, a já jsem nevidil. ¹⁷ (Nebo zhroziv se, øekl: Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dùm Boží, a tu jest brána nebeská.) ¹⁸ Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamítné, a polil jej svrchu olejem. ¹⁹ Protož nazval jméno místa toho Bethel, ješto prvé to místo sloulo Lùza. ²⁰ Zavázal se také Jákob slibem, øka: Jestliže Bùh bude se mnou, a ostøíhati mne bude na cestì této, kterouž

já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k odivu, ²¹ A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha: ²² Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, bude domem Božím; a ze všech vůcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.

29

¹ Tedy Jákob vstav, odšel do země východní. ² A pohlediv, uzřel studnici v poli a tě stáda ovčí, ana se složila pøi ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a kámen veliký byl navrchu studnice. ³ Shánívána pak tam bývala všecka stáda, a teprv odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas pøivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho. ⁴ Tedy øekl jim Jákob: Bratøí moji, odkud jste? Kteøížto odpovídili: Jsme z Cháran. ⁵ I øekl jim: Znáte-li Lámana, syna Náchorova? A oni øekli: Známe. ⁶ I dí opìt k nim: Dobøe-li se má? Odpovídili: Dobøe, a aj, Ráchel dcera jeho tamto jde s dobyttem. ⁷ Tedy øekl: Však ještì daleko do veèera, aniž ještì èas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jdìte, paste. ⁸ A oni odpovídili: Nemůžeme, než až se všecka stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce. ⁹ Když on ještì mluvil s nimi, pøišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásala stádo. ¹⁰ Tedy Jákob uzøev Ráchel, dceru Lámana ujce svého, a stádo jeho, pøistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a napojil stádo Lámana ujce svého. ¹¹ A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal. ¹² Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona pøibìhší, oznámila to otci svému. ¹³ I stalo se, když Láman uslyšel povìst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl proti nìmu, a objav ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lámanovi o všech tìch

vìcech. ¹⁴ Jemužto odpovìdìl Lában: Jistì kost má a tìlo mé jsi. I zùstal s ním pøes celý mìsíc. ¹⁵ Tedy øekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužitì budeš? Povìz mi, jaká má býti mzda tvá? ¹⁶ (Mil pak Lában dvì dcery; jméno starší Líá, a jméno mladší Ráchel. ¹⁷ Než Líá mìla oèi mdlé, ale Ráchel byla pìkné postavy a krásné tváøi. ¹⁸ I miloval Jákob Ráchel.) Øekl tedy: Budu^t sloužitì sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší. ¹⁹ Odpovìdìl Lában: Lépe^t jest, abych ji tobì dal, nežli bych ji dal muži jinému; zùstaniž se mnou. ²⁰ Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo pøed oèima jeho jako nìco málo dnù, proto že laskav byl na ni. ²¹ Potom øekl Jákob k Lábanovi: Dejž mi ženu mou; nebo vyplnìni jsou dnové moji, abych všel k ní. ²² Tedy sezval Lában všecy muže místa toho, a uèinil hody. ²³ U veèer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k nìmu; a on všel k ní. ²⁴ Dal také Lában Zelfu dìvku svou Líe, dceøi své, za služebnici. ²⁵ A když bylo ráno, poznal, že jest Líá. I øekl k Lábanovi: Což jsi mi to uèinil? Zdaliž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Proèežs mne tedy oklamal? ²⁶ Odpovìdìl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší døíve, než prvorozená. ²⁷ Vyplò týden této; dáme^t potom i tuto za službu, kterouž sloužitì budeš u mne ještì sedm let jiných. ²⁸ I udìlal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku. ²⁹ Dal také Lában Ráchel, dceøi své, Bálu, dìvku svou za služebnici. ³⁰ Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Líu; i sloužil u nìho ještì sedm let jiných. ³¹ Vida pak Hospodin, že Líá nemá lásky, otevøel život její; a Ráchel nechal neplodné. ³² Tedy poèala Líá a porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo øekla: Jistì vidìl Hospodin trápení mé; již^t nyní milovati mne bude muž můj. ³³ I poèala opìt a porodila syna, a øekla: Jistì uslyšel Hospodin, že jsem v nenávìsti, protož dal mi i tohoto. A

nazvala jméno jeho Simeon. ³⁴ A opìt poèala a porodila syna, a øekla: Již nyní pøipojí se ke mnì muž mùj, nebo jsem mu porodila tøi syny. Z té pøèeiny nazváno jest jméno jeho Léví. ³⁵ I poèala ještì a porodila syna, a øekla: Již nyní chváliti budu Hospodina. Proèež nazvala jméno jeho Juda; i pøestala roditi.

30

¹ Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, závidìla sestøe své, a øekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, umru. ² Proèež rozhnìval se velmi Jákob na Ráchel, a øekl: Zdali já jsem za Boha, kterýž^t nedal plodu života? ³ Øekla ona: Hle, dìvka má Bála; vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu mítì já také syny z ní. ⁴ I dala mu Bálu dìvku svou za ženu; a všel k ní Jákob. ⁵ Tedy poèavši Bála, porodila Jákobovi syna. ⁶ I øekla Ráchel: Soudil Bùh pøi mou, a uslyšel také hlas mùj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan. ⁷ Opìt poèavši Bála, dìvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi. ⁸ I øekla Ráchel: Tuhé jsem odpory mìla s sestrou svou, a však^t jsem pøemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím. ⁹ Viduci pak Líá, že by pøestala roditi, vzala Zelfu dìvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu. ¹⁰ A porodila Zelfa, dìvka Líe, Jákobovi syna. ¹¹ Protož øekla Líá: Již pøišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád. ¹² Porodila také Zelfa dìvka Líe syna druhého Jákobovi. ¹³ A øekla Líá: To na mé štìstí; nebo š^tastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser. ¹⁴ Vyšel pak Ruben v èas žnì pšenièné, a našel pìkná jableèka na poli, a pøinesl je Líe matce své. I øekla Ráchel Líe: Dej mi, prosím, tìch jableèek syna svého. ¹⁵ Jízto ona odpovìdìla: Málo^t se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableèek syna mého? I øekla Ráchel: Nechaž^t tedy spí s tebou této noci za jableèka

syna tvého. ¹⁶ Když pak navracoval se Jákob s pole veèer, vyšla Lía proti nìmu, a øekla: Ke mnì vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem ti za jableèka syna svého. I spal s ní té noci. ¹⁷ A uslyšel Bùh Líu; kterážto poèala a porodila Jákobovi syna pátého. ¹⁸ I øekla Lía: Dal mi Bùh mzdu mou, i potom, když jsem dala dìvku svou muži svému. Proèež nazvala jméno jeho Izachar. ¹⁹ A poèala opìt Lía, a porodila šestého syna Jákobovi. ²⁰ I øekla Lía: Obdaøil mne Bùh darem dobrým; již nyní bydlii bude se mnou muž mùj, nebo porodila jsem mu šest synù. A nazvala jméno jeho Zabulon. ²¹ Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dína. ²² A rozpomenuv se Bùh na Ráchel, uslyšel jí, a otevøel život její. ²³ Tedy poèala a porodila syna, a øekla: Odjal Bùh pohaniní mé. ²⁴ A nazvala jméno jeho Jozef, økuci: Pøidejž mi Hospodin syna jiného. ²⁵ Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, øekl Jákob Lábanovi: Propus^t mne, a^t odejdu na místo své a do zemi své. ²⁶ Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem sloužil tobì, a^t odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobì. ²⁷ I øekl mu Lában: Jestliže nyní nalezl jsem milost pøed oèima tvýma, zùstaø se mnou, nebo v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe. ²⁸ Øekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dám^t ji. ²⁹ Jemužto odpovìdìl: Ty víš, jak jsem sloužil tobì, a jaký byl dobytek tvùj pøi mnì. ³⁰ Nebo to málo, kteréž jsi mìl pøede mnou, zrostlo velmi, a požehnal^t Hospodin, jakž jsem k tobì nohou vkroèil. A nyní, kdy pak já své hospodáøství opatrovati budu? ³¹ A øekl: Co^t mám dáti? Odpovìdìl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi uèiníš toto, zase pásti budu a ostøihati dobytka tvého: ³² Projdu skrze všecka stáda tvá dnes, vymìšuje z nich každé dobytèe peøesté a strakaté, a každé dobytèe naèernalé mezi ovce, a strakaté a peøesté mezi kozami; a takové budou mzda má.

³³ A osvědèena potom bude spravedlnost má pøed tebou, když pøijde na mzdu mou: Cožkoli nebude peøestého, neb strakatého mezi kozami, a naèernalého mezi ovcemi, za krádež bude mi to poèteno. ³⁴ I øekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil. ³⁵ A odlouèil toho dne kozly pøepásané na nohách a strakaté, a všechny kozy peøesté a strakaté, všechno, na èemž byla místa bílá, všechno také naèernalé mezi dobytken, a dal v ruce synù svých. ³⁶ Uložil pak mezi sebou a Jákobem místo vzdálí tøí dní cesty; a Jákob pásal ostatek dobytka Lábanova. ³⁷ Nabral pak sobì Jákob prutù topolových zelených, a lískových a kaštanových; a poobloupil s nich po místech kùru až do bìlosti, kteráž byla na prutech. ³⁸ A nakladl tìch prutù tak obloupených do žlábkù a koryt, (v nichž bývá voda, k nimž pøicházel dobytek, aby pil), proti dobytku, aby poèínaly, když by pøicházely píti. ³⁹ I poèínaly ovce, hledíce na ty pruty, a rodily jehòata pøepásaná na nohách, a peøestá i strakatá. ⁴⁰ Potom ta jehòata odlouèil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváøí k tìm pøepásaným na nohách, a ke všemu naèernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu. ⁴¹ A bylo, že kdyžkoli silnìjší pøipouštìny bývaly, kladl Jákob ty pruty pøed oèi ovcem do koryt, aby poèínaly, hledíce na pruty. ⁴² Když pak pozdní dobytek pøipouštìn býval, nekladl jich; a tak býval pozdní Lábanùv a ranný Jákobùv. ⁴³ Vzrostl tedy muž ten náramnì velmi, a mìl dobytka mnoho, dìvek i služebníkù, velbloudù i oslù.

31

¹ Když pak uslyšel Jákob slova synù Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všechno, co mìl otec náš, a z tìch vící, kteréž byly otce našeho, zpùsobil sobì tu všechnu slávu; ² A vidìl tváø Lábanovu, a aj, nebyla k nìmu tak jako prvé:

³ I øekl mu Hospodin: Navra^t se do zemì otcù svých, a k pøíbuznosti své, a budu s tebou. ⁴ Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Lía na pole k stádu svému. ⁵ A øekl jim: Vidím tváø otce vašeho, že není ke mnì tak jako prvé, ješto Bùh otce mého byl se mnou. ⁶ A vy samy víte, že všì svou silou sloužil jsem otci vašemu. ⁷ Ale otec váš oklamal mne, a na desetkrátè zmìnil mzdu mou; však nedopustil mu Bùh, aby mi zle uèinil. ⁸ Když takto øekl: Co bude peøestého, to nech^t jest mzda tvá, tedy všechny ovce rodily peøestý plod. Když pak takto øekl: Co pøepásaného na nohách, to bude mzda tvá, tedy všechny ovce rodily pøepásané na nohách. ⁹ A tak odjal Bùh stádo otce vašeho a dal mnì. ¹⁰ Nebo takto bylo: Tehdáž, když se dobytek bižel, já jsem pozdvihl oèi svých, a vidìl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovceci byli pøepásaní na nohách, peøestí a skropení. ¹¹ Tedy øekl mi andìl Boží ve snách: Jákobe! A já jsem odpovìdìl: Teĩ jsem. ¹² I øekl: Pozdvihni nyní oèi svých a pohleĩ, že všickni berani scházející se s ovceci jsou pøepásaní na nohách, peøestí a skropení; nebo jsem vidìl všechno, co tobì Lában dìlá. ¹³ Já jsem ten silný Bùh, kterýž jsem se ukázal tobì v Bethel, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z zemì této, a navra^t se do zemì pøíbuznosti své. ¹⁴ Tedy odpovìdìly mu Ráchel a Lía, økouce: Zdaž ješti máme díl jaký a dìdictví v domì otce našeho? ¹⁵ Zdaliž nejsme poèteny pøed ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do èista utratil. ¹⁶ Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bùh otci našemu, naše jest a synù našich; protož nyní uèiø vše, což mluvil tobì Bùh. ¹⁷ Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy. ¹⁸ A pobral všecken dobytek svùj, a všecko jmìní své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do zemì

Kananejské. ¹⁹ (Lában pak byl odšel, aby støihl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž mìl otec její. ²⁰ I ušel Jákob tajnì od Lábanu Syrského, neoznámiv mu, že jde pryè.) ²¹ Takž ušel se vším, což mìl; a vstav, pøepravil se pøes øeku, a bral se pøímo k hoøe Galádské. ²² I povìdíno jest Lábanovi dne tøetího, že utekl Jákob. ²³ Tedy on vzav bratøí své s sebou, honil ho za dnù sedm; a postihl ho na hoøe Galádské. ²⁴ (Pøišed pak Bùh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, øekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jinàè než pøátelsky.) ²⁵ Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svùj na té hoøe; Lában také položil se s bratøími svými na též hoøe Galádské. ²⁶ I øekl Lában k Jákobovi: Cos to uèinil? Nebo jsi ušel tajnì, a odvedls dcery mé jako zjímané meèem. ²⁷ Proè jsi tajnì utekl, a vykradl se ode mne, a nepovìdils mi, ješto bych ti byl vesele sprovodil s zpìvy, s bubnem a s harfou? ²⁸ A nedopustils mi, abych políbil synù svých a dcer svých? Nemoudøes jistì udìlal, èinì tak. ²⁹ Mìl[†] bych dosti s to moci, abych vám zle uèinil, ale Bùh otce vašeho mluvil mi noci pominulé, øka: Hleì, abys nemluvil s Jákobem nic jinàè, než pøátelsky. ³⁰ Ale již to tam, ponìvadž jsi pøedce odšel, roztouživ se po domu otce svého; než proè jsi ukradl bohy mé? ³¹ Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, øekl: Ušel jsem tajnì; nebo jsem se bál a øekl jsem, že bys snad mocí odjal dcery své. ³² Nalezneš-li pak u koho bohy své, necha[†] ten umøe; pøed bratøími našimi ohledej sobì, jest-li co u mne tvého, a vezmi sobì. Ale nevidìl Jákob, že Ráchel je ukradla. ³³ Všed tedy Lában do stanu Jákobova, a do stanu Líe, a do stanu obou dìvek, nic nenalezl. A vyšed z stanu Líe, všel do stanu Ráchel. ³⁴ Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na nì. I pøemetal Lában všecken stan, ale nic nenalezl. ³⁵ A ona øekla otci svému: Nech[†] to není proti mysli, pane mùj, že nemohu povstati

proti tobì; nebo vedlé bìhu ženského nyní mi se pøihodilo. A všechno pøehledav, nenalezl modl. ³⁶ Protož rozhnìvav se Jákob, tuze se domlouval na Lábana. I odpovìdìl Jákob, a øekl Lábanovi: Jaké jest pøestoupení mé? Jaký hõích mùj, že rozpáliv se, honíš mne? ³⁷ Nu již jsi pøemetal všechny mé vìci, a cos nalezl ze všech vìcí domu svého? Polož teì pøed bratøími mými a bratøími svými, nech⁺ rozeznají mezi námi dvìma. ³⁸ Byl jsem již dvaceti let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly; a skopcù stáda tvého nejedl jsem. ³⁹ Co od zviøi roztrháno, toho jsem neodvodil tobì; sám jsem tu škodu nahražoval, a ty jsi z ruky mé vyhledával toho, jako i toho, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci. ⁴⁰ Bývalo tak, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházel i sen mùj od oèí mých. ⁴¹ Již dvaceti let, jakž jsem v domì tvém; sloužil jsem tobì ètrnácte let za dvì dcery tvé, a šest let za dobytek tvùj, a zmìnils mzdu mou na desetkrát. ⁴² A kdyby Bùh otce mého, Bùh Abrahamùv, a strach Izákùv nebyl se mnou, jistì bys ty byl nyní pustil mne prázdného; ale trápení mé, a práci rukou mých vidìl Bùh, protož ti pomínulé noci trestal. ⁴³ Odpovídaje pak Lában, dí Jákobovi: Dcery tyto jsou dcery mé a synové tito jsou synové moji, i dobytek tento mùj dobytek jest, ano cokoli vidíš, mé jest; ale což mám již uèiniti dcerám tímto svým aneb synùm jich, kteréž zrodily? ⁴⁴ Protož poì, vejdìme v smlouvu já a ty, aby byla na svìdectví mezi mnou a tebou. ⁴⁵ Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhùru na znamení. ⁴⁶ A øekl bratøím svým: Nasbírejte kamení. A nabravše kamení, udìlali hromadu, a jedli tu na té hromadì. ⁴⁷ I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed. ⁴⁸ Nebo øekl Lában: Tato hromada nechž⁺ jest svìdkem od dnešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed, ⁴⁹ A Mispah; nebo øekl Lában: Necha⁺ Hospodin hledí na

mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe. ⁵⁰ Jestliže bys trápil dcery mé, a uvedl bys jiné ženy na dcery mé, žádného èlovíka není s námi; hlediž, Bùh jest svìdek mezi mnou a tebou. ⁵¹ A øekl ještì Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou, ⁵² Svìdkem a^t jest hromada tato, svìdkem také sloup tento, já že nepùjdu dále k tobì za hromadu tuto, a ty tolikéž že nepùjdeš dále ke mnì za hromadu tuto a sloup tento, k èinínì zlého. ⁵³ Bùh Abrahamùv, a Bùh Náchorùv, Bùh otce jejich nech^t soudí mezi námi. Pøisáhl tedy Jákob skrze strach otce svého Izáka. ⁵⁴ Nabil také Jákob hovad na té hoøe, a pozval bratøí svých, aby hodovali; i hodovali a zùstali pøes noc na též hoøe. ⁵⁵ I vstal Lában velmi ráno, a políbiv synù svých a dcer svých, požehnal jich; i odšel a navrátil se k místu svému.

32

¹ Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andìlé Boží. ² I øekl Jákob, když je vidìl: Vojsko Boží jest toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim. ³ Poslal pak Jákob posly pøed sebou k bratru svému Ezau, do zemì Seir, do kraje Idumejského. ⁴ A pøikázal jim, øka: Takto povìzte pánu mému Ezau: Toto^t vzkazuje služebník tvùj Jákob: U Lábara jsem byl pohostinu, a zùstával až do tohoto èasu. ⁵ A mám voly a osly, ovce, a služebníky i dívky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost pøed oèima tvýma. ⁶ I navrátili se poslové k Jákobovi, økouce: Pøišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobì, a ètyøi sta mužù s ním. ⁷ Jákob pak bál se velmi, a rmoutil se náramnì. Tedy rozdìlil lid, kterýž s sebou mìl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy. ⁸ Nebo øekl: Jestliže by pøišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude aspoð zadní houf zachován. ⁹ I øekl

Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi øekl: Navra^t se do zemi své, a k pøíbuznosti své, a dobøe uèiním tobì, ¹⁰ Menší jsem všech milosrdenství a vši pravdy, kterouž jsi uèinil s služebníkem svým; nebo s holí svou pøešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám. ¹¹ Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; neb^t se ho bojím, aby pøijda, nepohubil mne i matky s dìtmi. ¹² Však jsi ty øekl: Dobøe uèiním tobì, a rozmnožím sími tvé jako písek moøský, kterýžto pro množství seèten býti nemùže. ¹³ I zùstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo pøed rukama, pøctu bratru svému Ezau: ¹⁴ Totiž dvě stì koz, a kozlù dvadcti, ovec dvě stì, a beranù dvadcti, ¹⁵ Velbloudù s mladými jich tøidcti, krav ètyøidcti, volù deset, oslic dvadcti, a oslátek deset. ¹⁶ A poruèil je služebníkùm svým, každé stádo obzvláštì, a øekl služebníkùm svým: Jdìte pøede mnou, a stádo od stáda a^t jde opodál. ¹⁷ I poruèil pøednímu, øka: Když se potká s tebou Ezau bratr mùj, a optá se tebe, øka Èí jsi? a kam jdeš? a èí jest to stádo pøed tebou? ¹⁸ Øekneš: Jsem služebníka tvého Jákoba, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teì i sám jde za námi. ¹⁹ Poruèil také druhému i tøetímu, a všem jdoucím za timi stády, øka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naø trefili. ²⁰ A díte také: Aj, služebník tvùj Jákob za námi; nebo øekl: Ukrotím tváø jeho darem, kterýž jde pøede mnou, a potom uzøím tváø jeho; snad pøijme tváø mou. ²¹ A tak pøedšel dar pøed ním; on pak zùstal tu noc pøi houfu. ²² A vstav ještì v noci, vzal obì ženy své, a dvě dìvky své, a jedenácte synù svých, a pøešel pøes brod Jabok. ²³ Vzav tedy je, pøepravil je pøes tu øeku; pøepravil také i vše, což mìl. ²⁴ A zùstal Jákob sám; a tu zápasil s ním muž až do svitání. ²⁵ A vida, že ho nepøemùže, obrazil jej v pøíhbí vrchní stehna jeho; i

vyvinulo se pøíhbí stehna Jákobova, když zápasil s ním. ²⁶ A øekl: Pus^t mne, neb^t zasvitává. I øekl: Nepustím ti, leè mi požehnáš. ²⁷ I øekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpovìdil: Jákob. ²⁸ I dí: Nebude více nazýváno jméno tvé toliko Jákob, ale také Izrael; nebo jsi stateènì zacházel s Bohem i lidmi, a pøemohls. ²⁹ I otázal se Jákob, øka: Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpovìdil: Proè se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnaní. ³⁰ Tedy nazval Jákob jméno místa toho Fanuel; nebo jsem prý vidil Boha tváøí v tváø, a zachována jest duše má. ³¹ I vzešlo mu slunce, když pominul místa toho Fanuel, a kulhal na nohu svou. ³² Protož nejedí synové Izraelští až do tohoto dne té žily krátké, kteráž jest v vrchním pøíhbí stehna, proto že obrazil pøíhbí stehna Jákobova na žile krátké.

33

¹ Pozdvih pak oèí svých Jákob, uzøel, an Ezau jde, a ètyøi sta mužù s ním; i rozdìlil syny Líe zvláš^t a Ráchele zvláš^t, a obou dìvek zvláš^t. ² Postavil, pravím, dìvky s syny jejich napøed, potom Líu s syny jejími za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáze. ³ A sám šel pøed nimi, a poklonil se až k zemi po sedmkrát, až práví pøišel k bratru svému. ⁴ I bižel Ezau proti nìmu, a objal ho; a pad na šíji jeho, líbal ho. I plakali. ⁵ Pozdvih pak oèí svých, a spatøiv ženy s dìtmi, øekl: Kdo jsou onino s tebou? Odpovìdil: Jsou dítky, kteréž Bùh dal z milosti služebníku tvému. ⁶ Mezi tím pøiblížily se dìvky s syny svými, i poklonili se. ⁷ Pøiblížila se také Líá s syny svými, a poklonili se; a potom pøiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili. ⁸ I øekl Ezau: K èemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpovìdil: Abych našel milost pøed oèima pána mého. ⁹ Tedy øekl Ezau: Mám hojnì, bratøe mùj; nech sobì, což tvého jest. ¹⁰ I øekl Jákob: Nezbraòuj se, prosím;

jestliže jsem nyní našel milost před očima tvými, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal. ¹¹ Přijmi, prosím, dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a on vzal. ¹² I dí: Poj, a jděme; já půjdu s tebou. ¹³ I řekl k němu Jákob: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy bžezí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomě mi všecken dobytek. ¹⁴ Nechť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postaěti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir. ¹⁵ I řekl Ezau: Nechť ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Nechť toliko naleznu milost před očima pána svého. ¹⁶ Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir. ¹⁷ Jákob pak bral se do Sochot, a ustavil sobě dům, a dobytku svému zdílal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochot. ¹⁸ A tak Jákob navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k místu Sichem, kteréž jest v zemi Kananejské, a položil se před místem. ¹⁹ I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec. ²⁰ A postavil tu oltář, kterémužto dal jméno Bůh silný, Bůh Izraelský.

34

¹ Vyšla pak Dína, dcera Líe, kterouž porodila Jákobovi, aby se dívala na dcery té zemi. ² Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil jí. ³ I připojila se duše jeho k Díně, dceři Jákobovi; a zamilovav dříveku, mluvil k srdci jejímu. ⁴ Mluvil potom Sichem k Emorovi, otci svému, těmito slovy: Vezmi mi dříveku tuto za manželku. ⁵ Uslyšev

pak Jákob, že poškrvnil Díny dcery jeho, (a synové jeho byli s stádem na poli), mlèel, až oni pøišli. ⁶ Tedy vyšel Emor, otec Sichemùv, k Jákobovi, aby mluvil s ním o to. ⁷ A v tom synové Jákobovi pøišli s pole; a uslyšavše o tom, bolestí naplnìni jsou muži ti, a rozhnìvali se velmi, proto že hanebnou vùc uèinil v Izraeli, ležav se dcerou Jákobovou, èehož èiniti nenáleželo. ⁸ I mluvil Emor s nimi na tento zpùsob: Sichem, syn mùj, hošì milostí k vaší dceøi; prosím, dejte mu ji za manželku. ⁹ A spòiznìte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše dcery pojímejte sobì. ¹⁰ A bydlete s námi, nebo všecka zemì bude pøed vámi; osaðte se a obchod veíte v ní, a vládñte jí. ¹¹ Mluvil i Sichem otci jejím, a bratøím jejím: Nech^t naleznu milost pøed oèima vašima, dám, co mi koli díte. ¹² Jmenujte mi vïno i dary jak chcete veliké, dám, jak mi koli øeknete; jen mi tu dìveèku dejte za manželku. ¹³ Odpovídajíce pak synové Jákobovi Sichemovi a Emorovi, otci jeho, lstivì mluvili, proto že poškrvnil Díny sestry jich. ¹⁴ A øekli jim: Nemùžeme uèiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobøezaného; nebo to ohavnost jest u nás. ¹⁵ Než na tento zpùsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obøezán byl každý z vás pohlaví mužského: ¹⁶ Tedy budeme dávati dcery své vám, a dcery vaše brátì sobì; a budeme bydleti s vámi, a budeme lid jeden. ¹⁷ Pakli neuposlechnete nás, abyste se obøezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme. ¹⁸ Tedy líbila se øeè jejich Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu. ¹⁹ A nemeškal mládenec uèiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jákobova. A on byl nejvzácñjší ze všech v domì otce svého. ²⁰ I pøišel Emor a Sichem, syn jeho, k bránì mìsta svého; a mluvili mužùm mìsta svého, økouce: ²¹ Muži tito pokojñi se majì k nám, nech^t tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, (nebo zemì jest dosti široká a prostranná pøed nimi;)

dcery jejich budeme sobì bráti za manželky, a dcery své budeme dávati jim. ²² Než na tento způsob pøivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, a abychom byli jeden lid: Jestliže obøezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obøezáni. ²³ Dobytek jejich a statek jejich, i všechna hovada jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko v tom jim povolme, a budou bydliti s námi. ²⁴ I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou místa jeho; a obøezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány místa jeho. ²⁵ A to^t dne tøetího, když oni největší bolest mìli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratøí Díny, vzav každý z nich meè svůj, vpadli do místa smìle, a pomordovali všechny pohlaví mužského. ²⁶ Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali meèem, a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli. ²⁷ Potom synové Jákobovi pøišedše na zbité, vzebrali místo, proto že poškrvnili sestry jejich. ²⁸ Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v místi i po poli, pobrali. ²⁹ K tomu i všechno jmìní jejich, a všechny malé dítky jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích bylo. ³⁰ Øekl pak Jákob Simeonovi a Léví: Zkormoutili jste mne, a zošklivili jste mne u obyvatelù krajiny této, u Kananejských a Ferezejských, a já jsem s malým poètem lidí. Seberou-li se na mne, zbijí mne, a tak vyhlazen budu já i dùm můj. ³¹ A oni odpovìdli: A což mìli jako nevístky zle užívati sestry naší?

35

¹ Potom mluvil Bùh k Jákobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydlí tam; a udìlej tam oltáø Bohu silnému, kterýž se ukázal tobì, kdyžs utíkal pøed Ezau bratrem svým. ² Tedy øekl Jákob èeládce své, a všechnìm, kteøíž s ním byli: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a oèis^tte se, a zmiòte roucha svá. ³ A vstanouce, vstupme do Bethel,

a udlám tam oltáo silnému Bohu, kterýž vyslyšel mne v den ssoužení mého, a byl se mnou na cestì, kterouž jsem šel. ⁴ Tedy dali Jákobovi všechny bohy cizí, kteréž mìli, i náušnice, kteréž byly na uších jejich; i zakopal je Jákob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem. ⁵ I brali se odtud. (A byl strach Boží na místech, kteráž byla vůkol nich, a nehonili synù Jákobových.) ⁶ Tedy pøišel Jákob do Lùz, kteréž jest v zemi Kananejské, (to již slove Bethel,) on i všecken lid, kterýž byl s ním. ⁷ I vzdílal tu oltáo, a nazval to místo Bùh silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bùh, když utíkal pøed bratrem svým. ⁸ Tehdy umøela Debora, chovaèka Rebekey, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth. ⁹ Ukázal se pak opìt Bùh Jákobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu. ¹⁰ I øekl jemu Bùh: Jméno tvé jest Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé toliko Jákob, ale Izrael také bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael. ¹¹ Øekl ještì Bùh jemu: Já jsem Bùh silný všemohoucí; rostiž a množ se; národ, nýbrž množství národù bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou. ¹² A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobì ji dám; semeni také tvému po tobì dám tu zemi. ¹³ I vstoupil od nìho Bùh z místa, na kterémž mluvil s ním. ¹⁴ Jákob pak vyzdvihl znamení pamìtné na místì tom, na kterémž mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil jej olejem. ¹⁵ A nazval Jákob jméno místa toho, na kterémž mluvil s ním Bùh, Bethel. ¹⁶ I brali se z Bethel, a bylo již nedaleko do Efraty. I porodila Ráchel, a tížkosti trpìla rodiçi. ¹⁷ A když s tížkostí rodila, øekla jí baba: Neboj se, nebo také tohoto syna míti budeš. ¹⁸ I stalo se, když k smrti pracovala, (nebo umøela), nazvala jméno jeho Ben Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem. ¹⁹ I umøela Ráchel, a pochována jest na cestì k Efratì, jenž jest Betléem.

²⁰ A postavil Jákob znamení pamìtné nad hrobem jejím; to⁴ jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne. ²¹ I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za vùží Eder. ²² Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajinì, že Ruben šel, a spal s Bálou, ženinou otce svého; o èemž uslyšel Izrael. Bylo pak synù Jákobových dvanácte. ²³ Synové pak Lìe: Prvorozený Jákobùv Ruben, potom Simeon, a Léví, a Juda, a Izachar, a Zabulon. ²⁴ Synové Ráchel: Jozef a Benjamin. ²⁵ A synové Bály, dìvky Ráchel: Dan a Neftalím. ²⁶ A synové Zelfy, dìvky Lìe: Gád a Asser. Ti⁴ jsou synové Jákobovi, kteøíž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské. ²⁷ Tedy pøišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do mìsta Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák. ²⁸ A bylo dnù Izákových sto osmdesáte let. ²⁹ I dokonal Izák, a umøel, a pøipojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnù; i pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

36

¹ Tito jsou pak rodové Ezau, kterýž mìl pøijmí Edom. ² Ezau pojal sobì ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského, ³ A Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu. ⁴ I porodila Ada Ezauchovi Elífaza, a Bazemat porodila Rahuele. ⁵ Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma, a Koré. Ti jsou synové Ezau, kteøíž se mu zrodili v zemi Kananejské. ⁶ I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku èelei svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmìní své, kteréhož nabyt v zemi Kananejské, a odebral se do zemì Seir, pøed pøíchodem Jákoba bratra svého. ⁷ Nebo zboží jejich bylo tak veliké, že nemohli bydliti spolu; aniž ta zemì, v níž oni pohostinu byli, mohla jich snést, pro dobytky jejich. ⁸ Protož bydlil Ezau na hoøe Seir; Ezau pak ten jest Edom. ⁹ A tak tito jsou

rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře Seir. ¹⁰ Tato byla jména synů Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau. ¹¹ Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz. ¹² Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. Ti jsou synové Ady, ženy Ezau. ¹³ Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau. ¹⁴ A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteráž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré. ¹⁵ Tito všickni byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz, ¹⁶ Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Ta jsou knížata poslá z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady. ¹⁷ Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata posla z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau. ¹⁸ A synové Olibamy, ženy Ezau, tito jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau. ¹⁹ Ti^t jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; on^t jest Edom. ²⁰ Tito pak jsou synové Seir, totiž Horejští, obyvatelé zemi té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana, ²¹ A Dison, Eser a Dízan. Ta jsou knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské. ²² Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna. ²³ Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam. ²⁴ A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž našel mezky na poušti, když pásl osly Sebeona otce svého. ²⁵ Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova. ²⁶ A synové Dízanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan. ²⁷ Synové Eser tito: Balaan, Záván a Achan. ²⁸ Tito synové Dízanovi: Hus a Aran. ²⁹ Tato jsou knížata Horejská: Kníže Lotan, kníže Sobal, kníže

Sebeon, kníže Ana,³⁰ kníže Dison, kníže Eser, kníže Dízan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir. ³¹ Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými. ³² Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorùv, a jméno místa jeho Denaba. ³³ I umøel Béla, a kraloval místo niho Jobab, syn Záre z Bozra. ³⁴ I umøel Jobab, a kraloval na místi jeho Husam z zemi Temanské. ³⁵ Umøel i Husam, a kraloval místo niho Adad, syn Badadùv, kterýž porazil Madianské v krajinì Moábské; a jméno místa jeho Avith. ³⁶ Když pak umøel Adad, kraloval místo niho Semla z Masreka. ³⁷ A po smrti Semlovì kraloval na místi jeho Saul z Rohobot od øeky. ³⁸ Umøel i Saul, a kraloval místo niho Bálanan, syn Achoborùv. ³⁹ A když i Bálanan umøel, syn Achoborùv, kraloval na místi jeho Adar; a jméno místa jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy. ⁴⁰ Ta jsou jména knížat pošlých z Ezau, po èeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kníže Tamna, kníže Alva, kníže Jetet, ⁴¹ Kníže Olibama, kníže Ela, kníže Finon. ⁴² Kníže Kenaz, kníže Teman, kníže Mabsar. ⁴³ Kníže Magdiel, kníže Híram. Ta[†] jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi didictví svého. To[†] jest ten Ezau, otec Idumejských.

37

¹ Jákob pak bydlil v zemi putování otce svého, v zemi Kananejské. ² Tito jsou pøíbìhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásal s bratøími svými dobytek, (a byl mládeneèek), s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou povìst o nich otci svému. ³ Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udìlal mu sukni promìnných barev. ⁴ A když spatøili bratøí jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratøí jeho, nenávidìli ho, aniž mohli pokojnì k

nìmu promluviti. ⁵ Mìl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratøím svým; proèež v vìtší nenávisti ho mìli. ⁶ Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem mìl. ⁷ Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vùkol také stáli snopové vaši, a klanìli se snopu mému. ⁸ Jemužto odpovìdìli bratøí jeho: Zdaliž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té pøièiny ještì více nenávidìli ho pro sny jeho, a pro slova jeho. ⁹ Potom ještì mìl jiný sen, a vypravoval jej bratøím svým, øka: Hle, opìt jsem mìl sen, a aj, slunce a mìsíc, a jedenácte hvìzd klanìlo mi se. ¹⁰ I vypravoval otci svému a bratøím svým. A domlouval mu otec jeho, a øekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi mìl? Zdaliž pøijdeme, já a matka tvá i bratøí tvoji, abychom se klanìli pøed tebou až k zemi? ¹¹ Tedy závidìli mu bratøí jeho; ale otec jeho mìl pozor na tu vìc. ¹² Odešli pak bratøí jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem. ¹³ A øekl Izrael Jozefovi: Zdaliž nepasou bratøí tvoji v Sichem: Poì, a pošli ti k nim. Kterýžto odpovìdìl: Aj, teì jsem. ¹⁴ I øekl jemu: Jdi nyní, zvìz, jak se mají bratøí tvoji, a co se dìje s dobyt看em; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a on pøišel do Sichem. ¹⁵ Našel ho pak muž nìjaký, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, øka: Èeho hledáš? ¹⁶ Odpovìdìl: Bratøí svých hledám; povìz mi, prosím, kde oni pasou? ¹⁷ I øekl muž ten: Odešli odsud; nebo slyšel jsem je, ani praví: Poìme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratøími svými, a našel je v Dothain. ¹⁸ Kteøížto, jakž ho uzøeli zdaleka, prvé než k nim došel, ukládali o nìm, aby jej zahubili. ¹⁹ Nebo øekli jeden druhému: Ej, mistr snù teì jde. ²⁰ Nyní tedy poìte, a zabíme jej, a uvržeme ho do nìkteré èisterny, a díme: Zvíø lítá sežrala jej. I uzøíme, naè jemu vyjdou snové jeho. ²¹ A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (nebo øekl: Neodjímejme mu hrdla,) ²² øekl jim

Ruben: Nevylévejte krve. Vrzte jej do této èisterny, kteráž jest na poušti, a nevtahujte ruky na něj. Ale on chtìl vysvoboditi ho z ruky jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otci svému. ²³ A když pøišel Jozef k bratøím svým, strhli s nìho sukni jeho, sukni promìnných barev, kterouž mìl na sobì. ²⁴ A pochopivše, uvrhli jej do èisterny. Èisterna pak ta byla prázdna, v níž nebylo vody. ²⁵ I usadili se, aby jedli chléb. A pozdvihše oèi svých, uzøeli, a aj, množství Izmaelitských pøicházejících z Galád, kteøížto na velbloudích svých nesli vonné vìci a kadidlo a mirru do Egypta. ²⁶ I øekl Juda bratøím svým: Jaký zisk míti budeme, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho? ²⁷ Poíte, prodejme ho Izmaelitským, a nevtahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tìlo naše jest. I uposlechli ho bratøí jeho. ²⁸ Když pak mimo nì jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té èisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvadeceti støbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta. ²⁹ A navrátil se Ruben k èisternì, a aj, již nebylo Jozefa v ní. I roztrhl roucha svá. ³⁰ A navrátiv se k bratøím svým, øekl: Pacholeté není, a já kam se mám podíti? ³¹ Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smoèili sukni tu ve krvi. ³² A poslali sukni tu promìnných barev, a dali ji donésti k otci svému, aby øekli: Tuto jsme našli; pohlejí nyní, jest-li sukni syna tvého, èi není? ³³ A on poznav ji, øekl: Sukni syna mého jest; zviø lita sežrala jej, koneènì roztrhán jest Jozef. ³⁴ I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žíni na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dní. ³⁵ Sešli se pak všickni synové jeho, a všechny dcery jeho, aby ho tìšili. Ale on nedal se potìšiti, a øekl: Nýbrž já tak v zámutku sstoupím za synem svým do hrobu. A plakal ho otec jeho. ³⁶ Mezi tím Madianští prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvoøeninu Faraonovu, hejtmanu žoldnéøù.

38

¹ Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratøí svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Híra. ² I uzøel tam Juda dceru muže Kananejského, kterýž sloul Sua; a pojav ji, všel k ní. ³ Kterážto poèala a porodila syna; i nazval jméno jeho Her. ⁴ A poèavši opìt, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan. ⁵ Porodila pak ještì syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl Juda v Chezib, když ona jej porodila. ⁶ I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar. ⁷ A byl Her, prvorozený Judùv, zlý pøed oèima Hospodina; i zabil jej Hospodin. ⁸ Tedy øekl Juda Onanovi: Vejdi k ženì bratra svého, a podlé pøíbuznosti pojmi ji, abys vzbudil sími bratra svému. ⁹ Vidil pak Onan, že to sími nebude jeho. Protož kdykoli vcházel k ženì bratra svého, vypouštìl sími na zem, aby nezplodil synù bratra svému. ¹⁰ I nelíbilo se Hospodinu to, co dìlal Onan; protož ho také zabil. ¹¹ Tedy øekl Juda k Támar nevěstì své: Pobuì v domì otce svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn mùj. (Nebo øekl: Aby on také neumøel, jako i bratøí jeho.) I odešla Támar, a bydlila v domì otce svého. ¹² A po mnohých dnech umøela dcera Suova, manželka Judova. Kterýžto potìšiv se zas, šel do Tamnas k tím, kteøíž støihli ovce jeho, a s ním Híra Odolamitský, pøítel jeho. ¹³ I oznámeno jest Támar tímto slovy: Aj, tchán tvùj vstupuje do Tamnas, aby støihl ovce své. ¹⁴ Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a odìla se a sedìla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo vidìla, že Séla dorostl, a že není dána jemu za manželku. ¹⁵ Kteroužto uzøev Juda, za to mìl, že jest nevěstka; nebo zakryla tváø svou. ¹⁶ Protož uchýliv se k ní s cesty, øekl: Dopus^t medle, a^t vejdu k tobì. (Nebo nevidìl, aby nevěsta jeho byla.) I øekla: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mnì? ¹⁷ Odpovìdìl: Pošli^t kozelce z stáda. Dí ona:

Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš. ¹⁸ I øekl: Což mám dáti v zástaví? Odpovědila ona: Pečetní prsten svůj, a halži svou, a hùl svou, kterouž máš v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z niho. ¹⁹ Tedy vstavši, odešla, a sòavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské. ²⁰ I poslal Juda kozelce po pøíteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí. ²¹ I ptal se mužù toho místa, øka: Kde jest ta nevístka, kteráž sedila na rozcestí této cesty? Øekli oni: Nebylotì zde nevístky. ²² Tedy navrátiv se k Judovi, øekl: Nenašel jsem jí; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevístky. ²³ I øekl Juda: Nech[†] sobì to má, abychom neuvedli se v lehkost. Já[†] jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl. ²⁴ I stalo se okolo tøí mìsícù, že oznámili Judovi, økouce: Dopustila se smilství Tamar nevísta tvá, a jest již i tìhotná z smilství. I øekl Juda: Vyveìte ji, aby byla upálena. ²⁵ Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, økuci: Z muže, jehož tyto vìci jsou, tìhotná jsem. A pøi tom øekla: Pohleì, prosím, èí jsou tyto vìci, pečetní prsten, halže a hùl tato? ²⁶ Tedy pohledìv na to Juda, øekl: Spravedlivìjší[†] jest než já, ponìvadž jsem nedal jí Sèlovi synu svému. A více jí nepoznával. ²⁷ Stalo se pak, že když pøišel èas porodu jejího, aj, bliženci v životì jejím. ²⁸ A když rodila, jeden z nich vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni èervenou nitku, økuci: Ten vyjde prvé. ²⁹ Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I øekla: Jak jsi protrhl? Tvé[†] jest protržení. I nazváno jest jméno jeho Fáres. ³⁰ A potom vyšel bratr jeho, kterýž mìl na ruce nitku èervenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

39

¹ Jozef pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvoøenin Faraonùv, nejvyšší nad drabanty, muž Egypt-

ský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli. ² Byl pak Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého toho Egyptského. ³ A viděl pán jeho, že Hospodin byl s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v ruku jeho. ⁴ Tedy našel Jozef milost před otcem jeho, a sloužil mu. I představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho. ⁵ A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kterých měl doma i na poli. ⁶ Všechny tedy věci, kterých měl, zanechal v ruce Jozefových; aniž o něm, tak jako on, viděl, jedině o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření. ⁷ I stalo se potom, že vzhledala žena pána jeho otcem svým na Jozefa, a řekla: Spi se mnou. ⁸ Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co jest v domě, a všecko, což má, dal v ruce mé. ⁹ Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vydal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechtnost, a hřešil i proti Bohu? ¹⁰ A když mluvila ona Jozefovi den po dni, nepovolil jí, aby spala s ním, ani aby býval s ním. ¹¹ Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě, ¹² Chytila jej ona za roucho jeho, řekla: Lež se mnou. On pak nechav roucho svého v ruce jejích, utekl, a vyšel ven. ¹³ A ona viduci, že nechav roucho svého v ruce jejích a vyběhl ven, ¹⁴ Svolala domácí své, a řekla k nim takto: Pohleďte, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posmích z nás; nebo přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým. ¹⁵ A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechav roucho svého u mne, utekl a vyšel ven. ¹⁶ Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu

svého. ¹⁷ K nìmuž mluvila v tato slova, økuci: Pøišel ke mnì služebník ten Hebrejský, kteréhožs pøivedl nám, aby mi lehkost uèinil. ¹⁸ A když jsem hlasu svého pozdvihla a køièela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven. ¹⁹ I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravìci: Tak mi uèinil služebník tvùj, rozhnìval se velmi. ²⁰ Protož vzal ho pán jeho, a dal jej do vìže žaláöné, v to místo, kdež vìzòové královští sedìli; i byl tam v žaláøi. ²¹ Byl pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k nìmu milosrdenstvím; a dal jemu milost u vládaøe nad žaláøem. ²² I dal vládaø žaláøe v moc Jozefovi všeccky vìznì, kteøíž byli v vìži žaláöné; a cožkoli tam èiniti mìli, on to spravoval. ²³ Aniž vládaø žaláøe k èemu dohlídal, což jemu svìšil; proto že Hospodin byl s ním, a což on èinil, Hospodin tomu prospìch dával.

40

¹ Stalo se potom, že šèòkýø krále Egyptského a pekaø provinili proti pánu svému, králi Egyptskému. ² I rozhnìval se Farao na oba úøedníky své, na vládaøe nad šèòkýøi, a na vládaøe nad pekaøi. ³ A dal je do vìzení v domì nejvyššího nad drabanty, do vìže žaláöné, v místo, v nìmž Jozef vìznìm byl. ⁴ I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službì; a byli drahnì dní u vìzení. ⁵ I mìli sen oba dva, každý z nich sen svùj noci jedné, každý podlé vyložení sna svého, šèòkýø i pekaø krále Egyptského, kteøíž sedìli v vìži. ⁶ Tedy pøišel k nim Jozef ráno, a hledìl na nì; a aj, byli smutní. ⁷ I optal se tìch úøedníkù Faraonových, kteøíž s ním byli v vìzení v domì pána jeho, øka: Proè jsou dnes tváøi vaše smutnìjší? ⁸ Kteøížto odpovìdìli jemu: Mìli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I øekl jim Jozef: Zdaliž Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle. ⁹ Tedy správce nad šèòkýøi vypravoval

sen svùj Jozefovi, a øekl jemu: Zdálo se mi ve snách, že jsem vidil pøed sebou vinný kmen, ¹⁰ A na tom kmenu tøi ratolesti; a ten kmen jako by pupence pouštil, a vycházel kvìt jeho, až k sezrání pøišli hroznové jeho. ¹¹ A já maje koflík Faraonùv v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlaèoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou. ¹² I øekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tøi révové jsou tøi dnové. ¹³ Po tøech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úøadu tvému ti navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podlé obyèeje prvního, když jsi byl šèòkýøem jeho. ¹⁴ Ale mìž mne v své pamìti, když se dobøe povede; a uèiò, prosím, se mnou to milosrdenství, abys zmínku uèinil o mnì pøed Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto. ¹⁵ Nebo kradmo jsem vzat z zemì Židovské; a zde jsem nièeho neuèinil, proèež by mne do tohoto vizení dali. ¹⁶ Vida pak správce nad pekaøi, že dobøe vyložil, øekl Jozefovi: Mnì také zdálo se ve snách, ano tøi košové pletení na hlavì mé. ¹⁷ A v koši vrchním byli všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekaøským strojení, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou. ¹⁸ I odpovìdìl Jozef a øekl: Toto jest vyložení jeho: Tøi košové jsou tøi dnové. ¹⁹ Po tøech dnech odejme tobì Farao hlavu tvou, a obìsí ti na døevì; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe. ²⁰ Tedy stalo se v den tøetí, v den pamatný narození Faraonova, že uèinil hody všechním služebníkùm svým; i poèítal hlavu vladaøe nad šèòky, i hlavu vladaøe nad pekaøi, mezi služebníky svými. ²¹ A navrátìl nejvyššího nad šèòky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky. ²² Vladaøe pak nad pekaøi obìsil, tak jakž jim byl sen vyložil Jozef. ²³ A nezpomenul správce nad šèòky na Jozefa, ale zapomenul na nìj.

41

¹ Stalo se pak po dvou letech, měl Faraó sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem. ² A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pìkných na pohledinì a tlustých, kteréžto pásly se na mokøinách. ³ A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledinì a hubených, kteréžto stály podlé onìch krav pøi bøehu potoka. ⁴ A ty krávy na pohledinì šeredné a hubené sežraly onìch sedm krav na pohledinì pìkných a tlustých. I procítìl Faraó. ⁵ A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasù vyrostlo z stébla jednoho, plných a pìkných. ⁶ A aj, sedm klasù tenkých a východním vètrem usvadlých vzházelo za nimi. ⁷ A ti klasové tencì pohltìli sedm onìch klasù zdaøilých a plných. I procítìl Faraó, a aj, byl sen. ⁸ Když pak bylo ráno, zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všecy hadaèe Egyptské, a všecy mudrce jejich. I vypravoval jim Faraó sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraónovi. ⁹ Tedy mluvil nejvyšší šeòk Faraónovi takto: Na provinìní své rozpomínám se dnes. ¹⁰ Faraó rozhnivav se na služebníky své, dal mne byl do vèzení v domì nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaøi. ¹¹ Mìli jsme pak sen jedné noci, on i já, jeden každý podlé vyložení snu svého. ¹² A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podlé snu jeho vykládal. ¹³ A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navrácen k úøadu svému, a on obíšen. ¹⁴ Tedy poslav Faraó, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláøe. Kterýžto oholiv se, a zmìniv roucho své, pøišel k Faraónovi. ¹⁵ I øekl Faraó Jozefovi: Mìl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobì pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložiti. ¹⁶ Odpovìdìl Jozef Faraónovi, øka: Není to má víc; Bùh oznámí š'tastné

vìci Faraonovi. ¹⁷ Tedy øekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na bøehu potoka. ¹⁸ A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pìkných, kteréžto pásly se na mokøinách. ¹⁹ A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; nevidìl jsem tak šeredných ve vší zemi Egyptské. ²⁰ A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnìjších tlustých. ²¹ A àe dostaly se do bøicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v støeva jejich; nebo na pohledinì byly mrzké, jako i pøed tím. I procìtil jsem. ²² Vidìl jsem také ve snách, ano sedm klasù vyrostlo z stèbla jednoho plných a pìkných. ²³ A aj, sedm klasù drobných, tenkých a východním vìtrem usvadlých vycházelo za nimi. ²⁴ I pohltili klasové ti drobnì sedm klasù pìkných. Což když jsem vypravoval hadaèùm, nebyl, kdo by mi vyložil. ²⁵ Odpovìdìl Jozef Faraonovi: Sen Faraonùv jednostejný jest. Což Bùh èiniti bude, to ukázal Faraonovi. ²⁶ Sedm krav pìkných jest sedm let, a sedm klasù pìkných tolikéž jest sedm let; sen jest jednostejný. ²⁷ Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasù drobných a vìtrem východním usvadlých bude sedm let hladu. ²⁸ To⁺ jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bùh èiniti bude, ukazuje Faraonovi. ²⁹ Aj, sedm let nastane, v nichž hojnost veliká bude ve vší zemi Egyptské. ³⁰ A po nich nastane sedm let hladu, v nichž v zapomenutí pøijde všeka ta hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi. ³¹ Aniž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, kterýž pøijde potom; nebo velmi veliký bude. ³² Že pak opìtován jest sen Faraonovi podvkrát, znamená, že jistá víc jest od Boha, a že tím spíše Bùh vykoná to. ³³ Protož nyní a⁺ vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemí Egyptskou. ³⁴ To a⁺ uèiní Farao, a postaví úøedníky nad zemí, a béøe pátý díl z úrod zemi Egyptské, po sedm let

hojných. ³⁵ A[†] shromáždí všeliké potravu těch úrodných let nastávajících, a sklídí obilí k ruce Faraonovi; a potravu v místech a[†] se chovají pilně. ³⁶ A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi letům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena zemí tato hladem. ³⁷ I líbila se oèè ta Faraonovi i všechním služebníkům jeho. ³⁸ Tedy øekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží? ³⁹ Jozefovi pak øekl: Ponìvadž Bùh dal znáti tobì všecko toto, není[†] žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi. ⁴⁰ Ty budeš nad domem mým, a líbati bude tváø tvou všecken lid mùj; stolicí toliko královskou vyšší nad tebe budu. ⁴¹ Øekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil jsem ti nade vší zemi Egyptskou. ⁴² A sòav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý øetìz na hrdlo jeho. ⁴³ A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali pøed ním: Klanìjte se! I ustanovil ho nade vší zemi Egyptskou. ⁴⁴ A øekl Farao Jozefovi: Já jsem Farao, a bez dopuštìní tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vší zemi Egyptské. ⁴⁵ A dal Farao jméno Jozefovi Safenat Paneach, a dal mu Asenat dceru Putifera, knìžete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou. ⁴⁶ (Jozef pak byl ve tøidcìti letech, když stál pøed Faraonem králem Egyptským.) A vyšed od tváøi Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou. ⁴⁷ A vydala zemì po sedm let úrodných obilí hojnost. ⁴⁸ I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech hojných v zemi Egyptské, a složil potravu tu v místech; úrody polní jednoho každého místa, kteréž byly okolo niho, složil v něm. ⁴⁹ A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako jest písku moøského, tak že pøestali poèítati; nebo mu nebylo poètu. ⁵⁰ Jozefovi pak narodili se dva synové, prvé než pøišel rok hladu, kteréž mu porodila

Asenat, dcera Putifera, knížete On. ⁵¹ A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, øka: Nebo zpùsobil to Bùh, abych zapomenul na všechny práce své, a na všecken dùm otce svého. ⁵² Jméno pak druhého nazval Efraim, øka: Nebo dal mi Bùh zrùst v zemi trápení mého. ⁵³ Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské; ⁵⁴ A poèalo sedm let hladu pøicházeti, jakž byl pøedpovìdìl Jozef. I byl hlad po všech krajinách, ale po všì zemi Egyptské byl chléb. ⁵⁵ Potom také nedostatek trpìla všechna zemì Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I øekl Farao všechnìm Egyptským: Jdìte k Jozefovi, což vám rozkáže, uèiníte. ⁵⁶ A byl hlad na tváøi všì zemì. Tedy otevøel Jozef všechny obilnice, v nichž obilí bylo, a prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské. ⁵⁷ A všickni obyvatelé zemì pøicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo rozmohl se byl hlad po všì zemi.

42

¹ Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptì, øekl synùm svým: Co hledíte jeden na druhého? ² I mluvil jim: Aj, slyšel jsem, že mají potravu v Egyptì; jdìte tam, a kupte nám odtud, abychom živi byli a nezemøeli. ³ Tedy šlo deset bratrù Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptì. ⁴ Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratøími jeho, nebo øekl: Aby se mu tam nièo zlého nepøihodilo. ⁵ I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské. ⁶ Jozef pak byl nejvyšší správce v zemi té; on prodával obilí všemu lidu zemì. Tedy pøišli bratøí Jozefovi, a sklánìli se pøed ním tváøí až k zemi. ⁷ A uzøev Jozef bratøí své, poznal je; a ukázal se k nim jako cizí, a tvrdì mluvil k nim, øka jim: Odkud jste pøišli? I odpovìdli: Z zemì Kananejské, abychom nakoupili potrav. ⁸ Poznal, pravím, Jozef bratøí své, ale oni nepoznali

ho. ⁹ Tedy zpomenul Jozef na sny, kteréž m̀l o nich, a øekl jim: Špehéøi jste, a pøišli jste, abyste shlédli nepevná místa zemì. ¹⁰ Kteøížto odpovìdili jemu: Nikoli, pane mùj, ale služebnìci tvoji pøišli, aby nakoupili pokrmù. ¹¹ Všickni my synové jednoho muže jsme, upøímí jsme; nikdy[†] jsou nebyli služebnìci tvoji špehéøi. ¹² Jimž zase øekl: Není tak, ale pøišli jste, abyste shlédli nepevná místa zemì. ¹³ Odpovìdili oni: Dvanácte nás bratøí služebníkù tvých bylo, synù muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem naším nyní jest doma, a jednoho není. ¹⁴ I øekl jim Jozef: To[†] jest, což jsem mluvil vám, když jsem øekl: Špehéøi jste. ¹⁵ Touto vící zkušeni budete: Živ[†] jest Farao, že nevyjdete odsud, až pøijde sem bratr váš mladší. ¹⁶ Vyšlete z sebe jednoho, a[†] vezma, pøivede bratra vašeho; vy pak u vìzení zùstaòte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nic, živ[†] jest Farao, že jste špehéøi. ¹⁷ Tedy dal je všechny spolu do vìzení za tøi dni. ¹⁸ Tøetího pak dne øekl jim Jozef: Toto uèiòte, abyste živi byli; nebo[†] já se bojím Boha. ¹⁹ Jste-li šlechetní muži, jeden bratr váš a[†] jest ukován v žaláøi, v nìmž jste byli; vy pak jdìte, a odneste obilí k zapuzení hladu domù vašich. ²⁰ Bratra pak svého mladšího pøivedete ke mnì; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemøete. Tedy uèinili tak. ²¹ I mluvil jeden k druhému: Jistì provinili jsme proti bratru svému. Nebo vidìli jsme ssoužení duše jeho, když nás pokornì prosil, a nevyslyšeli jsme ho; protož pøišlo na nás ssoužení toto. ²² Odpovìdìl pak jim Ruben, øka: Zdaliž jsem tehdy vám nepřavil tímìto slovy: Nehøešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; proèež také krve jeho, hle, vyhledává se. ²³ A nevidìli oni, že by rozumìl Jozef; nebo skrze tlumaèe mluvil jim. ²⁴ A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim,

mluvil s nimi, a vzav Simeona z nich, svázal ho pøed oèima jejich. ²⁵ Pøikázal pak Jozef, aby naplnìni byli pytlové jejich obilím, a navráceny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a aby dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak. ²⁶ A vloživše obilí svá na osly své, odešli odtud. ²⁷ A rozvázav jeden z nich pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodì, uzøel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytli jeho. ²⁸ I øekl bratøím svým: Navráceny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytli mém. Tedy užasli se, a pøedišení jsouce, mluvili jeden k druhému: Což nám to uèinil Bùh? ²⁹ Navrátivše se pak k Jákobovi otci svému do zemi Kananejské, vypravovali jemu všechno, co se jim pøihodilo, pravíce: ³⁰ Muž ten, pán zemi, mluvil k nám tvrdí, a dal nás do vèzení, jako špehéøe zemi. ³¹ A øekli jsme jemu: Upøímí jsme, nikdy jsme nebyli špehéøi. ³² Dvanácte bylo nás bratøí, synù otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem naším v zemi Kananejské. ³³ I øekl nám muž ten, pán zemi té: Po tomto poznám, že upøímí jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a obilí k zapuzení hladu od domù vašich vezmouce, odejdìte. ³⁴ A pøiveíte bratra svého mladšího ke mnì, abych poznal, že nejste špehéøi, ale upøímí; tehdy bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod vésti. ³⁵ I stalo se, že, když vyprazdòovali pytle své, a aj, jeden každý mìl uzlík penìz svých v pytli svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky penìz svých, báli se. ³⁶ I øekl jim Jákob otec jejich: Mne jste zbavili synù: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mne^t jsou se tyto všechny vící svalily. ³⁷ Tedy øekl Ruben otci svému tímíto slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepøivedu zase k tobì; poruè ho v ruce mé, a já zase pøivedu ho k tobì. ³⁸ I øekl: Nesstoupí^t syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umøel, a on sám pozùstal; a pøihodilo-li by se mu co zlého na té

cestì, kterouž pùjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.

43

¹ Byl pak hlad veliký v krajinì té. ² I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž pøinesli z Egypta, že øekl k nim otec jejich: Jdìte zase, a nakupte nám něco potravy. ³ I mluvil k nìmu Juda tímìto slovy: Velice se zaøekl muž ten, øka: Neuzøíte tváøi mé, nebude-li bratr váš s vámi. ⁴ Jestliže pošleš bratra našeho s námi, pùjdeme a nakoupíme tobì potravy; ⁵ Pakli nepošleš, nepùjdeme. Nebo povìdìl nám muž ten: Neuzøíte tváøi mé, nebude-li bratr váš s vámi. ⁶ I øekl Izrael: Proè jste mi tak zle uèinili, oznámivše muži tomu, že máte ještì bratra? ⁷ Odpovìdìli: Pilnì vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluvi: Jest-li živ ještì otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak vidìti mohli, že dí: Pøiveíte bratra svého? ⁸ I øekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, pùjdeme, abychom živi byli, a nezemøeli, i my, i ty, i maliècí naši. ⁹ Já slibuji za nìj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepøivedu ho k tobì, a nepostavím ho pøed tebou, vinen budu høíchem tobì po všecy dny. ¹⁰ A kdybychom byli neprodlévali, jistì již bychom se byli dvakrát vrátili. ¹¹ I øekl jim Izrael otec jejich: Jestliže^t tak býti musí, uèiøtež toto: Nabeøte nejvzácnìjších užitkù zemì do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdi, a vonných vìcí a mirry, daktylù a mandlù. ¹² Peníze také dvoje vezmìte v ruce své, a peníze vložené na vrch do pytlù vaších zase doneste v rukou svých; snad z omýlení to pøišlo. ¹³ Bratra svého také vezmìte, a vstanouce, jdìte zase k muži tomu. ¹⁴ A Bùh silný všemohoucí dejž vám najítì milost pøed mužem tím, a^t propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Já^t pak zbaven jsa synù,

jako osiøelý budu. ¹⁵ Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje peníze vzali v ruce své, a Beniamina; a vstavše, sstoupili do Egypta, a postavili se pøed Jozefem. ¹⁶ Vida pak Jozef Beniamina s nimi, øekl tomu, kterýž spravoval dùm jeho: Uveř tyto muže do domu, a zabí hovado a pøiprav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni. ¹⁷ I uèinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova. ¹⁸ Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a øekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlù našich, sem uvedeni jsme, aby obvinì, oboøil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše. ¹⁹ A pøistoupiše k muži tomu, kterýž spravoval v domì Jozefovì, mluvili k nìmu ve dveøích domu, ²⁰ A øekli: Slyš mne, pane mùj. Pøišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav. ²¹ I pøihodilo se, když jsme do hospody pøišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého byly svrchu v pytli jeho, peníze naše podlé váhy své; a pøinesli jsme je zase v rukou svých. ²² Jiné také peníze pøinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potrav; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlù našich. ²³ A on odpovìdìl: Mijte o to pokoj, nebojte se. Bùh váš, a Bùh otce vašeho dal vám poklad do pytlù vašich; peníze^t jsem vaše já pøijal. I vyvedl k nim Simeona. ²⁴ Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim vody, aby umyli nohy své, dal také obrok oslùm jejich. ²⁵ Mezi tím pøipravili dar ten, dokudž nepøišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu mìli jísti chléb. ²⁶ Tedy pøišel Jozef domù. I pøinesli mu dar, kterýž mìli v rukou svých, a klanìli se jemu až k zemi. ²⁷ I ptal se jich, jak se mají, a øekl: Zdráv-liž jest otec váš starý, o nìmž jste pravili? Živ-li jest ještì? ²⁸ Kteøížto odpovìdìli: Zdráv jest služebník tvùj otec náš, a ještì živ jest. A sklánìjíce hlavy, poklonu mu èinili. ²⁹ Pozdvih pak oè svých, vidìl Beniamina bratra svého, syna matky své, a øekl: Tento-li

jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I øekl: Uèiniž Bùh milost s tebou, synu mùj! ³⁰Tedy pospíšil Jozef, (nebo pohnula se støeva jeho nad bratrem jeho,) a hledal, kde by mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam. ³¹Potom umyv tváø svou, vyšel zase, a zdržoval se, a øekl: Klaíte chléb. ³²I kladli jemu zvláštì, a jim obzvláštì, Egyptským také, kteøíž s ním jídali, obzvláštì; nebo nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským. ³³Tedy sedili proti nìmu, prvorozený podlé prvorozenství svého, a mladší podlé mladšího vùku svého. I divili se muži ti vespolek. ³⁴A bera jídlo pøed sebou, podával jim; Beniaminovi pak dostalo se pìtkrát více než jiným. I hodovali a hojnì se s ním napili.

44

¹ Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dùm jeho, øka: Naplò pytle mužù tich potravou, co by jen unèsti mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch. ²A koflík mùj, koflík støíbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penìzi jeho za obilí. I uèinil podlé øeèi Jozefovy, kterouž mluvil. ³Ráno pak propuštìni jsou ti muži, oni i oslové jejich. ⁴A když vyšli z mìsta, a nedaleko ješti byli, øekl Jozef správci domu svého: Vstaò, hoð muže ty, a dohonì se jich, mluv k nim: Proèež jste se odplatili zlým za dobré? ⁵Zdaliž to není ten koflík, z kteréhož pìjí pán mùj? A z toho⁴ on jistým zkušením pozná, jací jste vy. Zle jste uèinili, co jste uèinili. ⁶Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta. ⁷Kteøížto odpovìdili jemu: Proè mluví pán mùj taková slova? Odstup od služebníkù tvých, aby co takového uèinili. ⁸A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, pøinesli jsme tobì zase z zemì Kananejské; jakž bychom tedy krásti mìli z domu pána tvého støíbro neb zlato? ⁹U koho z služebníkù

tvých nalezeno bude, nechž^t umøe ten; a my také budeme pána tvého služebníci. ¹⁰ I øekl: Nu dobøe, nech^t jest podlé øeèi vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebním, a vy budete bez viny. ¹¹ Protož rychle každý složil pytel svùj na zem, a rozvázal každý pytel svùj. ¹² I pøehledával, od staršího poèal, a na mladším pøestal; i nalezen jest koflík v pytli Beniaminovu. ¹³ Tedy oni roztrhše roucha svá, vložil každý bøímì na osla svého, a vrátili se do mìsta. ¹⁴ I pøišel Juda s bratøími svými do domu Jozefova, (on pak ještì tam byl,) a padli pøed ním na zemi. ¹⁵ I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste uèinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati? ¹⁶ Tedy øekl Juda: Což díme pánu svému? co mluvíti budeme? a èím se ospravedlníme? Bùh^t jest našel nepravost služebníkù tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u nihož nalezen jest koflík. ¹⁷ Odpovìdìl Jozef: Odstup ode mne, abych to uèinil. Muž, u nihož nalezen jest koflík, ten bude mým služebním; vy pak jdìte u pokoji k otci svému. ¹⁸ I pøistoupl k nìmu Juda a øekl: Slyš mne, pane mùj. Prosím, nechaž^t promluví služebník tvùj slovo v uši pána svého, a nehnìvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao. ¹⁹ Pán mùj ptal se služebníkù svých, øka: Máte-li otce, neb bratra? ²⁰ A odpovìdìli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti jeho zplozené malé, jehož bratr umøel, a on sám pozùstal po mateøi své, a otec jeho miluje jej. ²¹ I øekl jsi služebníkùm svým: Pøiveíte ho ke mnì, a pohledím na něj. ²² A øekli jsme pánu mému: Nemùže^t pachole opustiti otce svého; nebo opustì-li otce svého, on umøe. ²³ Ty pak øekl jsi služebníkùm svým: Nepøijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více vidìti tváøi mé. ²⁴ I stalo se, když jsme se vrátili k služebníkù tvému, otci mému, a jemu vypravovali slova pána svého,

²⁵ Že øekl otec náš: Jdíte zase, nakupte nám něco potravy.
²⁶ Odpovědili jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli vidít tváøi toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.
²⁷ I øekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva toliko syny porodila mi žena má. ²⁸ A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistì roztrhán jest, a nevidìl jsem ho dosavad. ²⁹ Vezmete-li i tohoto ode mne, a pøišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu. ³⁰ Tak tedy, když pøijdu k služebníkovi tvému, otci svému, a pacholete nebude s námi, (ješto duše jeho spojena jest s duší tohoto): ³¹ Pøijde na to, když uzøí, že pacholete není, umøe; a uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu. ³² Nebo služebník tvůj slíbil za pachole, abych je vzal od otce svého, øka: Jestliže ho nepøivedu zase k tobì, tedy vinen budu høíchem otci mému po všecy dny. ³³ Protož nyní nech' zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole a' vstoupí s bratry svými. ³⁴ Nebo jak bych já vstoupil k otci svému, kdyby tohoto pacholete nebylo se mnou? Leè bych chtìl vidít trápení, kteréž by pøišlo na otce mého.

45

¹ Jozef pak nemoha se déle zdržeti, pøede všemi pøístojícími zvolal: Každè všechnim ven! I nezùstal žádný s nimi, když se známil Jozef s bratøími svými. ² Potom pozdvihl hlasu svého s plàem; a slyšeli to Egyptští, slyšel také dùm Faraonùv. ³ I øekl Jozef bratøím svým: Já jsem Jozef. Ještì-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpovédít bratøi jeho; nebo se ho velmi ulekli. ⁴ Tedy øekl Jozef bratøím svým: Pøistuptež medle ke mnì. I pøistoupili. A øekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

⁵ Protož nyní nermu^{te} se, a neztìžujte sobì toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života vašeho poslal mne Bùh pøed vámi. ⁶ Nebo dvì létì již hlad jest v zemi, a ještì pìt let pøijde, v nichž nebudou orati, ani žiti. ⁷ Poslal mne, pravím, Bùh pøed vámi, pro zachování vás ostatkù na zemi, a pro zachování životù vašich vysvobozením velikým. ⁸ Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bùh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vší zemi Egyptské. ⁹ Pospìšte a vstupte k otci mému, a rcete jemu: Toto praví syn tvùj Jozef: Uèinil mne Bùh pánem všeho Egypta; pøijdiž ke mnì, neprodlévej. ¹⁰ A bydliti budeš v zemi Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš. ¹¹ A budu ti chovati tam, (nebo ještì pìt let hlad bude), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dùm tvùj, a cožkoli máš. ¹² A aj, oèi vaše vidí, i oèi bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám. ¹³ Povíte také otci mému o vší slávi mé v Egyptì, a což jste koli vidili; pospìštež tedy, a pøiveíte otce mého sem. ¹⁴ Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a plakal; Benjamin také plakal na šíji jeho. ¹⁵ A políbiv všech bratøí svých, plakal nad nimi; a potom mluvili bratøí jeho s ním. ¹⁶ Slyšána pak jest v domì Faraonovi povìst tato: Pøišli bratøí Jozefovi. I bylo to velmi vdìené Faraonovi i všechnìm služebníkùm jeho. ¹⁷ A øekl Farao Jozefovi: Rci bratøím svým: Toto uèiòte: Naložíce na hovada svá, jdìte, a navra^{te} se do zemì Kananejské. ¹⁸ A vezmouce otce svého a èeládky své, pøiíte ke mnì, a dám vám dobré místo v zemi Egyptské, a jísti budete tuk zemì této. ¹⁹ Ty pak rozkaž jim: Toto uèiòte: Vezmìte sobì z zemì Egyptské vozy pro dìti a ženy své, a vezmìte otce svého, a pøiíte. ²⁰ Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší místo ve vší zemi Egyptské vaše bude. ²¹ I uèinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef

vozy podlé rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmu na cestu. ²² Všechnìm jim dal, každému dvoje šaty; ale Benjaminovi dal tøi sta støíbrných, a patery šaty jiné a jiné. ²³ Otcì pak svému poslal tyto vici: Deset oslù, kteøíž nesli z nejlepších vicí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmu otcì jeho na cestu. ²⁴ A propouštìje bratøí své, aby odešli, øekl jim: Nevaitež se na cestì. ²⁵ Tedy brali se z Egypta, a pøišli do zemì Kananejské k Jákobovi otcì svému. ²⁶ A zvistovali jemu, økouce: Jozef ješti živ jest, ano i panuje ve vsí zemì Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo slyšev to nevìil jim. ²⁷ Tedy vypravovali jemu všecka slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro niho, okøál duch Jákoba otce jejich. ²⁸ I øekl Izrael: Dosti[†] jest, když ješti syn mùj živ jest; pùjdu a uzøím ho, prvé než umru.

46

¹ Tedy bral se Izrael se vším, což mìl; a pøišed do Bersabé, obìtoval obìti Bohu otce svého Izáka. ² I mluvil Bùh Izraelovi u vidìní noèním, øka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpovìdìl: Aj, teì jsem. ³ I øekl: Já jsem ten Bùh silný, Bùh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe uèiním. ⁴ Já sstoupím s tebou do Egypta, a já ti také i zase pøivedu; a Jozef položí ruku svou na oèi tvé. ⁵ Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a dìti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro niho Farao. ⁶ Pobrali také dobytek svùj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemì Kananejské; a pøišli do Egypta, Jákob i všecko símì jeho s ním. ⁷ Syny i vnuky, dcery i vnuèky své, a všecku rodinu svou uvedl s sebou do Egypta. ⁸ A tato jsou jména synù Izraelových, kteøíž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. Prvorozený Jákobùv Ruben. ⁹ A synové Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron

a Charmi. ¹⁰ Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské. ¹¹ Synové Léví: Gerson, Kahat a Merari. ¹² Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. (Ale umøel Her a Onan v zemi Kananejské.) Fáres pak mìl syny: Ezrona a Hamule. ¹³ Synové Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron. ¹⁴ A synové Zabulonovi: Sared, Elon a Jafelel. ¹⁵ Ti[†] jsou synové LÍe, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dínu, dceru jeho. Všech duší synù i dcer jeho bylo tøidceti a tøi. ¹⁶ Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli. ¹⁷ Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel. ¹⁸ To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal LÍe dceøi své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší. ¹⁹ Synové pak Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin. ²⁰ A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim. ²¹ Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppim a Ared. ²² Ti[†] jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší ètrnáct. ²³ A syn Danùv: Chusim. ²⁴ Synové pak Neftalím: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem. ²⁵ Ti jsou synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel dceøi své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm. ²⁶ Všech duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich pošlo z bedr jeho, kromì žen synù Jákobových, všech duší bylo šedesáte a šest. ²⁷ K tomu synové Jozefovi, kteøíž se jemu narodili v Egyptì, dva. A tak všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, bylo sedmdesáte. ²⁸ Poslal pak Judu napøed k Jozefovi, aby oznámil jemu prvé, než pøišel do Gesen. A tak pøišli do zemì Gesen. ²⁹ Jozef pak zapøáh do svého vozu, vyjel vstøíc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho Jákob uzøel, padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho. ³⁰ I øekl Izrael Jozefovi: Nech[†] již umru, když jsem vidìl

tváø tvou; nebo ty ještì jsi živ. ³¹ Jozef pak øekl bratøím svým a domu otce svého: Pojedu a zvištují Faraonovi, a dím jemu: Bratøí moji a dùm otce mého, kteøíž bydlili v zemi Kananejské, pøišli ke mnì. ³² Ale jsou pastýøi stáda, nebo s dobyt看em se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, pøihnali. ³³ A když by povolal vás Farao, a øekl: Jaký jest obchod váš? ³⁴ Odpovíte: Dobyt看em se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo v mrzkosti mají Egyptští všechny pastýøe stáda.

47

¹ A protož pøišed Jozef, oznámil Faraonovi, a øekl: Otec můj a bratøí moji, s drobným i vùšším dobyt看em svým i se vším, což mají, pøišli z zemi Kananejské, a aj, jsou v zemi Gesen. ² A vzav z poøtu bratøí svých pìt mužù, postavil je pøed Faraonem. ³ I øekl Farao bratøím jeho: Jaký jest obchod váš? Kteøížto odpovìdli Faraonovi: Pastýøi ovcí jsou služebníci tvoji, i my, i otcové naši. ⁴ Øekli ještì Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, pøišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, necha^t bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen. ⁵ I mluvil Farao Jozefovi, øka: Otec tvùj a bratøí tvoji pøišli k tobì. ⁶ Zemi Egyptská pøed tebou jest; v nejlepší kraji zemi této osai otce svého a bratøí své, nech^t bydlí v zemi Gesen. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobyt看em, kterýž mám. ⁷ Uvedl také Jozef Jákoba otce svého, a postavil ho pøed Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona. ⁸ Tedy øekl Farao k Jákobovi: Kolik jest let života tvého? ⁹ Odpovìdìl Jákob Faraonovi: Dnù let putování mého sto a tøidceti let jest; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnù let života

otců mých, v nichž živi byli. ¹⁰ A požehnav Jákob Faraona, vyšel od něho. ¹¹ I osadil Jozef otce svého a bratřů své, a dal jim vládaøství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao. ¹² A opatroval Jozef otce svého, a bratřů své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších. ¹³ A chleba nebylo ve vši zemi; nebo veliký hlad byl velmi, a trápení veliké bylo na zemi Egyptské a zemi Kananejské od hladu. ¹⁴ Shromáždil pak Jozef všechny peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potrav, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova. ¹⁵ A když utratili peníze z zemi Egyptské a z zemi Kananejské, pøicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, økouce: Dej nám chleba; nebo proè møíti máme pøed tebou pro nedostatek peniz? ¹⁶ I øekl Jozef: Dejte dobytky své, a dám vám chleba za dobytky vaše, ponìvadž se vám peniz nedostává. ¹⁷ Tedy pøivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za konì a za stáda ovcí, a za stáda volù i za osly; a pøechoval je chlebem, za všechny dobytky jejich, toho roku. ¹⁸ A po roce tom pøišli k nìmu léta druhého, a øekli mu: Nebudeme tajiti pøed pánem svým, že jsme všechny peníze utratili, i stáda dobytku jsou u pána našeho; nezustávají nám pøed pánem naším kromì tìla naše a dìdiny naše. ¹⁹ I proè máme møíti pøed oèima tvýma? I my i rolí naše hyne. Kup nás i rolí naši za chléb, a budeme my i rolí naše ve službì Faraonovi; a dej nám semena, abychom živi byli a nezemøeli, a rolí aby nespustla. ²⁰ Tedy koupil Jozef všecku zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egyptští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se zemi Faraonovi. ²¹ Lid pak pøevedl do míst, od jednoho pomezí Egyptského až do druhého. ²² Rolí toliko knìžských nekoupil. Nebo knìží uloženou potravu mìli od Faraona, a jedli z uložených pokrmù svých, kteréž

dával jim Faraο; protož neprodali rolí svých. ²³ I øekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i rolí vaše Faraonovi; tei máte semeno, osívejtež tedy ji. ²⁴ A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a ètyøi díly zùstavíte sobì k semenu a ku pokrmu svému a tìm, kteøíž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým. ²⁵ Tedy øekli: Zachoval jsi životy naše. Necha^t nalezneme milost v oèích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi. ²⁶ I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vší zemi Egyptské, aby dáván byl Faraonovi pátý díl; toliko samy rolí knížské nebyly Faraonovy. ²⁷ A tak bydli Izrael v zemi Egyptské v krajinì Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a rozmnožení jsou velmi. ²⁸ Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnù Jákobových, a let života jeho, sto ètyøidceti sedm let. ²⁹ I pøiblížili se dnové Izraelovi, aby umøel. A povolav syna svého Jozefa, øekl jemu: Jestliže jsem našel milost v oèích tvých, vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a uèiò se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egypti. ³⁰ Když spáti budu s otci svými, vyneseš mne z Egypta, a pochováš mne v hrobì jejich. Tedy øekl jemu: Já uèiním podlé slova tvého. ³¹ I øekl Jákob: Pøisáhni mi. Tedy pøisáhl jemu. I sklonil se Izrael k hlavám lùže.

48

¹ Stalo se pak potom, že povídíno jest Jozefovi: Aj, otec tvùj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima. ² Tedy oznámeno jest Jákobovi a povídíno: Aj, syn tvùj Jozef pøišel k tobì. ³ A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a øekl Jozefovi: Bùh silný všemohoucí ukázav mi se v Lùza v zemi Kananejské, požehnal mi. ⁴ A øekl ke mnì: Aj, já rozplodím tì a rozmnožím tebe, a uèiním tì v zástupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po

tobì za dìdictví vìené. ⁵ Protož nyní, dva synové tvoji, kteøíž^t jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem pøišel k tobì do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon. ⁶ Ale dìti, kteréž po tìchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratøí svých jmenování budou v dìdictvích svých. ⁷ Nebo když jsem se vracel z Pádan, umøela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestì, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratì, jenž jest Betlém. ⁸ Uzøev potom Izrael syny Jozefovy, øekl: Kdo jsou onino? ⁹ Odpovìdìl Jozef otci svému: Synové moji jsou, kteréž dal mi Bùh zde. I øekl: Pøiveì je medle ke mnì, a požehnám jim ¹⁰ (Oèi pak Izraelovy mdlé byly pro starost, a nemohl dobøe vidìti.) I pøivedl je k nìmu, a on líbal a objímal je. ¹¹ I øekl Izrael Jozefovi: Nemyslil^t jsem já, abych mìl kdy vidìti tváø tvou, a aj, dal mi Bùh, abych vidìl i símì tvé. ¹² Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváøí až k zemi. ¹³ A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobì, Izraelovi pak na levou, a Manasses na levou sobì, Izraelovi pak na pravou, postavil je pøed ním. ¹⁴ Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál pøeloživ ruce, aèkoli Manasses byl prvorozený. ¹⁵ I požehnal Jozefovi, øka: Bùh, pøed jehož oblíèejem ustavièni chodili otcové moji Abraham a Izák, Bùh, kterýž mne spravoval po všecken život mùj až do dne tohoto; ¹⁶ Andìl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek tìchto; a a^t slovou synové moji a synové otcù mých Abrahama a Izáka; a a^t se jako hmyz rozmnoží u prostøed zemì. ¹⁷ Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji pøenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu. ¹⁸ A øekl jemu: Ne tak, otèe mùj; nebo toto jest prvorozený, vložìž pravici

svou na hlavu jeho. ¹⁹ Ale nepovolil otec jeho, a øekl: Vím, synu můj, vím; také^t i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a sími jeho bude u veliké množství národù. ²⁰ I požehnal jim v ten den, øka: Skrze tebe požehnání bude dávati Izrael takto: Uèiniž tobì Bùh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I pøedstavil Efraima Manassesovi. ²¹ Øekl také Izrael Jozefovi: Aj, já umírám, a bude^t Bùh s vámi, a zase vás pøivede do zemì otcù vašich. ²² Já pak dal jsem tobì jeden díl výš nad bratøí tvé, kteréhož jsem meèem svým a luèištím svým dosáhl z ruky Amorejského.

49

¹ Povolal pak Jákob synù svých, a øekl: Sejdíte se, a oznámím vám, co se s vámi díti bude potomních dnù. ² Shromažíte se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého. ³ Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla má, a poèátek moci mé, vyvýšenost dùstojenství a vyvýšenost síly. ⁴ Prudce sbíhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lùže otce svého; a jakž jsi poškrvnil postele mé, zmizelo vyvýšení tvé. ⁵ Simeon a Lévi bratøí, nástrojové nepravosti jsou v pøibytcích jejich. ⁶ Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždìní jejich nepøipoj se slávo má; nebo v prchlivosti své zbili muže, a svévolnì vyvrátili zed. ⁷ Zloøeèná prchlivost jejich, nebo neustupná; i hnìv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdílím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli. ⁸ Judo, ty jsi, tebe chváliti budou bratøí tvoji; ruka tvá bude na šíji nepøátel tvých; klanìti se budou tobì synové otce tvého. ⁹ Lvíèe Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvice; kdo zbudí ho? ¹⁰ Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepøijde Sílo; a k nìmu se shromáždí národové.

¹¹ Uváže k vinnému kmenu osle své, a k výbornému kmenu oslátka oslice své. Práti bude u vlni roucho své, a v červeném vlni odív svůj. ¹² Červenějších očí bude nad víno, a zubů bílejších nad mléko. ¹³ Zabulon bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu. ¹⁴ Izachar osel silný, ležící mezi dvěma břemeny. ¹⁵ A vida odpočívání, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávati bude daní. ¹⁶ Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských. ¹⁷ Bude^t Dan jako had podlé cesty, jako had rohatý podlé stezky, štípane kopyta koni, aby spadl jezdec jeho zpět. ¹⁸ Spasení tvého očekávám, ó Hospodine! ¹⁹ Gád, vojsko přemůže jej, však on svítízi potom. ²⁰ Asser, tučný bude pokrm jeho, a on^t vydávati bude rozkoše královské. ²¹ Neftalím jako laň vypuštěná, vydávaje výmluvnosti krásné. ²² Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed. ²³ Ačkoli hořkostí naplnili jej, a stěleli na něj, a v tajné nenávisti měli ho stělcí: ²⁴ Však zůstalo v síle luěšti jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákobova; odkudž byl pastýř a kámen Izraelův; ²⁵ Od silného Boha, jemuž sloužil otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požehná tobě požehnáními nebeskými s hůry, požehnáními propasti ležící hluboko, požehnáním prsů a života. ²⁶ Požehnání otce tvého silnější budou nad požehnání předků mých, až k končinám pahrbků věných; budou nad hlavou Jozefovou, a na vrchu hlavy Nazarejského mezi bratry jeho. ²⁷ Benjamin, vlk dravý, ráno bude jísti loupež, a večer rozdílí kořisti. ²⁸ Všech těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požehnal jim také, jednomu každému vedlé požehnání jeho požehnal. ²⁹ A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému;

pochovejte mne s otci mými v jeskyni té, kteráž jest na poli Efrona Hetejského, ³⁰ V jeskyni, kteráž jest na poli Machpelah, jenž jest naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k didiènému pohøbu. ³¹ Tam pochovali Abrahama a Sàru ženu jeho; tam pochovali Izàka a Rebeku ženu jeho; tam také pochovali Líu. ³² Koupeno pak bylo pole a jeskynì, kteráž na nìm, od synù Het. ³³ A když pøestal Jàkob pøikazovati synùm svým, složil nohy své na ložci a umøel; a pøipojen jest k lidu svému.

50

¹ Tedy padl Jozef na tvàø otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho. ² A poruèil služebníkùm svým lékaøùm, aby vonnými vìcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaøi vonnými vìcmi Izraele. ³ A vyplnilo se pøi nìm ètyøidceti dní; (nebo tak vyplòují se dnové tìch, kteøíž mazání bývají vonnými vìcmi). I plakali ho Egyptští za sedmdesáte dní. ⁴ Když pak dnové plàèe toho pominuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, øka: Jestliže jsem nyní našel milost pøed oèima vašima, mluvte, prosím, v uši Faraonovy, a rcete: ⁵ Otec mùj pøísahou mne zavázal, øka: Aj, já umírám; v hrobì mém, kterýž jsem sobì vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase. ⁶ I øekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž ti pøísahou zavázal. ⁷ Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší zemi Egyptské, ⁸ Všecken také dùm Jozefùv, a všickni bratøí jeho i dùm otce jeho; toliko dití svých, ovec a volù nechali v zemi Gesen. ⁹ Vstoupili s ním také i vozové a jezdcì, a bylo vojsko to veliké velmi. ¹⁰ I pøišli až k místu Atád, kteréž jest

pøi brodu Jordánském, a kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel tu zámutek po otci svém za dnù sedm. ¹¹ Vidouce pak obyvatelé zemì té, totiž Kananejští, zámutek na místì tom Atád, øekli: Tìžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a to jest pøi brodu Jordánském. ¹² Uèinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poruèil. ¹³ A donesše ho do zemì Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dìdiènému pohøbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre. ¹⁴ A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratøími svými a se všemi, kteøíž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho. ¹⁵ Vidouce pak bratøí Jozefovi, že umøel otec jejich, øekli: Snad v nenávisti nás míti bude Jozef, a vrchovatì nahradí nám všecko zlé, kteréž jsme jemu èinili. ¹⁶ Protož vzkázali Jozefovi, økouce: Otec tvùj ještì pøed smrtí svou pøikázal, øka: ¹⁷ Takto díte Jozefovi: Prosím, odpus[†] již bratøím svým pøestoupení a høích jejich; nebo zle uèinili tobì. Protož již odpus[†], prosím, pøestoupení služebníkùm Boha, jehož ctíl otec tvùj. I rozplakal se Jozef, když k nìmu mluvili. ¹⁸ Pøistoupili potom také bratøí jeho, a padše pøed ním, øekli: Aj, my jsme služebníci tvoji. ¹⁹ Jimž odpovìdìl Jozef: Nebojte se; nebo zdalìž jsem já vám za Boha? ²⁰ Vy zajisté skládali jste proti mnì zlé; ale Bùh obrátìl to v dobré, aby uèinil to, což vidíte nyní, a pøi životu zachoval lid mnohý. ²¹ Protož nebojte se již; já chovati vás budu i diti vaše. A tak tìšil je, a mluvil k srdci jejich. ²² Bydlil pak Jozef v Egyptì, on i dùm otce jeho, a živ byl Jozef sto a deset let. ²³ A vidìl Jozef syny Efraimovy až do tøetího pokolení; ano i synové Machira, syna Manassesova, vychováni jsou u Jozefa. ²⁴ Mluvil potom Jozef bratøím svým: Já tudíž umru; Bùh pak jistotnì navštíví vás, a vyvede vás z zemì této do zemì,

kterouž pøisáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. ²⁵ Protož pøisahou zavázal Jozef syny Izraelovy, øka: Když navštíví vás Bùh, vynestež kosti mé odsud. ²⁶ I umøel Jozef, když byl ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými vècmi, vložen jest do truhly v Egyptì.

Bible Kralická 1613
The Holy Bible in the Czech language from the last Kralická edition
of 1613.

Public Domain

Language: český (Czech)

Translation by: Jan Blahoslav et al

Bible Kralická: Bible svatá aneb všechna písmo Starého i Nového zákona podle posledního vydání Kralického z roku 1613. První český překlad z originálních jazyků kladoucí důraz na liturgické užití a vroucí zbožnost. NZ přeložil Jan Blahoslav 1564. Pro překlad SZ byla vytvořena zvláštní rada nejvzdělanějších odborníků, vzdělaných na předních evropských evangelických universitách, které tehdy Jednota bratrská měla. Jejich překlad vyšel v pěti dílech v letech 1579-1593 (6. díl byl Blahoslavův překlad NZ). V r. 1613 vyšlo souhrnné vydání v jednom. Bratři vytvořili mistrné dílo, vrchol překladatelského úsilí slovanských národů. Bible Kralická měla navíc podíl na zachování českého jazyka v době pobělohorské a po staletí též tvořila most mezi Čechy a Slováky.

This PUBLIC DOMAIN (not copyrighted) Bible translation is brought to you courtesy of eBible.org.

2018-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

d45ad03c-27cb-54be-b262-104c0dae0900